

Karjalainen Laura ja Kuisma Tiia

Paltamon Pääsiäispalloturnajaiset

26.3.2016 – perheliikuntatapahtuman
järjestäminen

Liikunnanohjaaja ja
Restonomi (AMK)

Kevät 2016

KAJAANIN
AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

TIIVISTELMÄ

Tekijä(t): Karjalainen Laura & Kuisma Tiia

Työn nimi: Paltamon Pääsiäispalloturnajaiset 26.3.2016 – perheliikuntatapahtuman järjestäminen

Tutkintonimike: Liikunnanohjaaja (AMK) ja restonomi (AMK)

Asiasanat: perhe, perheliikunta, fyysisen aktiivisuus, tapahtuman markkinointi, tapahtuman järjestäminen

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli järjestää talvinen perheliikuntatapahtuma paltamolaisille perheille, jonka keskeisenä sisältönä oli umpihankijalkapalloturnaus. Opinnäytetyömme toimeksiantaja oli Paltamon kunta ja sen ohella pääyhteistyökumppanimme tapahtuman järjestämisessä kunnan alaisuudessa toimiva Paltamon nuorisotoimi. Työn teoreettisessa viitekehyksessä käsitellään tapahtuman järjestämisen prosessia, tapahtuman markkinointia, perhettä käsitteenä, perheliikuntaa sekä lasten, nuorten ja aikuisten fyysistä aktiivisuutta.

Tavoitteinamme opinnäytetyöprosessin aikana olivat perheliikunnan edistäminen sekä tapahtumaprojektin organisointi ja johtaminen. Yhteisenä tavoitteenamme oli edistää Paltamon kunnan aktiivisuutta liikunnallisena toimijana sekä aktiviteettitapahtuman järjestäjänä. Toimeksiantajan tavoite työlle oli lisätä tapahtumakalenterin sisältöä, erityisesti talviajalle.

Opinnäytetyömme kehittämistehtävät olivat 1. Kuinka edistämme perheliikuntaa? 2. Kuinka organisoimme ja toteutamme tapahtuman? 3. Kuinka markkinoimme tapahtumaa oikein halutulle kohderyhmälle? ja 4. Kuinka arvioimme uuden tapahtuman toimivuutta Paltamossa?

Paltamon Pääsiäispalloturnajaiset järjestettiin 26.3.2016 klo 11.00 alkaen. Tapahtuma oli erityisesti perheille suunnattu ilmainen ja kaikille avoin tapahtuma. Halusimme, että tapahtuma on avoin kaikille ja kaikenikäisille perheille, riippumatta aikaisemmasta liikuntataustasta tai henkilökohtaisista resursseista. Osallistujamäärä oli noin 50-60 ihmistä, itse turnajaisiin osallistui kaksi joukkuetta sekasarjaan. Tapahtuma ei tavoittanut kohderyhmää toivotulla tavalla, koska itse perhesarja jäi kokonaan uupumaan. Palautteen perusteella tapahtuma oli onnistunut ja tarpeellinen, mutta osallistujamäärän perusteella voidaan todeta, ettei Paltamon pääsiäispalloturnajaiset uutena tapahtumana herättänyt tarpeeksi luottamusta ja rohkeutta osallistua.

Kehitysideana tapahtumastamme voisi olla tuotteistamisprosessi, jonka myötä Paltamon Pääsiäispalloturnajaiset voisivat lunastaa paikkansa Paltamon tapahtumakalenterissa talvisena perheliikuntatapahtumana. Olisi myös olennaista selvittää paltamolaisten perheiden liikuntamotiiveja, jotta saataisi tietoa siitä, minkälaiselle perheliikuntaan liittyvälle tapahtumalle olisi tarve. Tämä toisi varmasti vahvempaa osallistumista tapahtumaan kuin ensimmäisellä kerralla.

ABSTRACT

Author(s): Karjalainen Laura & Kuisma Tiia

Title of the Publication: Paltamo Easterball Tournament on 26.3.2016 – organizing a family sports event

Degree Title: Bachelor of Sports Studies & Bachelor of Tourism

Keywords: family, family sports event, physical activity, event marketing, event management

The purpose of this thesis was to organize a wintry family sports event for families in Paltamo. The main point of Paltamo Easterball Tournament was to play football in unbroken snow, which was decided together with the municipality of Paltamo, the commissioner, and the municipal youth services of Paltamo. The theoretical framework of this thesis discusses event management process, event marketing, concept of family, family sports, and physical activity recommendations for all ages.

The objectives of this thesis were to promote family sports, and to organize and manage the planned event. The objective was also to encourage the municipality of Paltamo to offer different activities and activity events. The commissioner's objective was to increase the number of events, especially in the wintertime.

This thesis has the following four research tasks: 1. how was family sports promoted in Paltamo, 2. how was an event organized in Paltamo, 3. how was an event marketed for the right target group, and how was the functionality of an event assessed in Paltamo?

Paltamo Easterball Tournament was organized on 26.3.2016 at 11.00am. The event was free of charge and open for everyone, especially for families no matter what their physical activity habits or personal resources were. About 50-60 persons participated in the event, and two teams played football in the mixed division of the tournament. The event didn't reach the intended target group, because there were no teams in the family division. Based on the feedback, the event was successful and necessary; yet a number of participants said that the Easterball Tournament was too new an event to inspire public confidence and attract families to actually participate in the event.

An idea to develop the event further would be to launch an event development process which would promote Paltamo Easterball Tournament as a wintry family sports event. It would also be useful to study families' motives for engaging in physical activity in Paltamo. This would give information about families' expectations for the event, which would help organizers to create an event with more participants.

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	1
2 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄJÄT	3
3 PERHE	10
3.1 Perhe ja sen eri muodot	10
3.2 Perheen toiminta ja merkitys	10
4 PERHELIIKUNTA.....	12
4.1 Ikäryhmien fyysisen aktiivisuuden suositukset	12
4.2 Perheliikunnan hyödyntäminen	13
4.3 Ulkoliikunta perheen kesken.....	15
5 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN	17
5.1 Mikä on tapahtuma?.....	17
5.2 Tapahtuman markkinointi	17
5.3 Tapahtuman järjestäminen prosessina.....	18
6 TOIMINNALLISEN OPINNÄYTETYÖN KEHITTÄMISTEHTÄVÄT	22
7 PALTAMON PÄÄSIÄISPALLOTURNAJAISET	24
7.1 Työn tausta ja lähtötilanne	24
7.2 Turnajaisten säännöt.....	28
7.3 Ennakkojärjestelyt	29
7.4 Tapahtumapäivä.....	32
7.5 Jälkihoito	35
8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	38
8.1 Tapahtuman onnistumisen arviointi.....	38
8.2 Opinnäytetyöprosessin arviointi.....	38
8.3 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys	49
8.4 Oman ammattitaidon kehittyminen	50
8.5 Kehitysideat.....	52

LÄHTEET 55

LIITTEET

1 JOHDANTO

Luontaisen fyysisen aktiivisuuden vähenemisestä ihmisten elämässä on seurannut se, että liikunnan harrastaminen on korostunut viimeisen vuosikymmenen aikana. Tämä tarkoittaa, että liikunta on fyysisen toimintakyvyn säilyttämisen kannalta välttämätöntä. Passivoitumisesta on puhuttu hyvin paljon, mutta todellisuudessa se on huomattu vasta nykyisten vallitsevien elämäntapojen myötä; arjesta ja sen askareista suoriudutaan pitkälti istuen, ilman fyysistä aktiivisuutta. (Laakso 2007, 19.)

Kun puhutaan yleisesti liikunnasta, tämän päivän teknologian kehitys on väistämättä vaikuttanut suomalaiseen liikuntakulttuuriin. Yhdessä liikuttaessa perheenjäsenet saavat toisiltaan jakamatonta huomiota. Tänä päivänä tuon jakamattoman huomion on saanut parhaillaan useampi älylaite samanaikaisesti. Perheliikunta voi omalta osaltaan kohentaa perheen vuorovaikutusta ja yhteenkuuluvaisuuden tunnetta. (Arvonen 2007, 7.)

Arvonen (2007) kertoo perheliikuntateoksessaan, kuinka lapset kaipaavat enemmän yhdessäoloa ja oleskelua, kuin valmistettuja ja ostettuja elämyksiä. Vanhemman näkökulmasta liikunta auttaa jaksamaan ja voimaan paremmin, myös kärsivällisyys sekä keskittymiskyky paranevat arjessa. Yhdessä liikkuminen ja perheen liikunnasta huolehtiminen on siis suurta vastuullisuutta omasta perheestä, jota kaikkien vanhempien tulisi ensisijaisesti kantaa. (Arvonen 2007, 9.)

Liikuntalain 5 §:n mukaan kunnan tulee arvioida asukkaittensa liikunta-aktiivisuutta osana terveydenhuoltolain edellyttämää seurantaa. Vaikka liikuntaa ei ole säädetty kunnan peruspalvelujen valtiosuudesta annetussa laissa kunnan varsinaiseksi peruspalveluksi, on liikunnan katsottu olevan kuntien lakisääteinen peruspalvelun luonteinen tehtävä. (Laine & Ståhl 2015, 67.)

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli järjestää talvinen perheliikuntatapahtuma paltamolaisille perheille, jonka keskeisenä sisältönä oli umpihankijalkapalloturnaus. Opinnäytetyömme toimeksiantaja oli Paltamon kunta ja sen ohella pääyhteistyökumppanimme tapahtuman järjestämisessä kunnan alaisuudessa toimiva Paltamon nuorisotoimi. Työn teoreettisessa viitekehyksessä käsitellään tapahtuman järjestämisen prosessia, tapahtuman markkinointia, perhettä käsitteenä, perheliikuntaa sekä lasten, nuorten ja aikuisten fyysistä aktiivisuutta.

Tavoitteinamme opinnäytetyöprosessin aikana olivat perheliikunnan edistäminen sekä tapahtumaprojektin organisointi ja johtaminen. Yhteisenä tavoitteenamme oli edistää Paltamon kunnan aktiivisuutta liikunnallisena toimijana sekä aktiviteettitapahtuman järjestäjänä. Toimeksiantajan tavoite työlle oli lisätä tapahtumakalenterin sisältöä, erityisesti talviajalle.

Kajaanin ammattikorkeakoulun kompetensseihin peilattaessa tavoitteemme keskittyivät liikunnan näkökulmasta liikuntaosaamiseen, hyvinvointi- ja terveystaosaamiseen sekä liikunnan yhteiskunta-, johtamis- ja yrittäjäosaamiseen. (Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma 2013). Matkailun ammatillisiin kompetensseihin peilattaessa opinnäytetyö kehitti palvelujärjestelmäosaamista ja palvelukulttuuriosaamista (Matkailun koulutusohjelma 2013).

2 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄJÄT

Hyvää tapahtumaa ei kukaan tee yksin. Varsinkin suurissa tapahtumissa vastuun jakaminen tapahtumaorganisaation kesken on välttämätöntä tapahtuman onnistumisen takaamiseksi. Tapahtuman työryhmän ja henkilöstön lisäksi tapahtumalle voidaan hankkia yhteistyökumppaneita, jotka voivat osallistua joko tapahtuman jonkin osa-alueen tekemiseen tai mahdollisuuksien mukaan tapahtuman kustannuksiin. (Tapahtumajärjestäjän opas 2012.)

2.1 Toimeksiantaja: Paltamon kunta

Toimeksiantaja opinnäytetyössämme oli Paltamon kunta ja kunnan sivistyspalveluiden johtaja toimi opinnäytetyömme työnohjaajana. Paltamo on Kainuun maakuntaan kuuluva kunta Oulujärven kauniilla rannalla. Naapurikuntia ovat Kajaani, Sotkamo, Ristijärvi, Puolanka ja Vaala. Paltamossa on kaksi keskustaajamaa, kirkonkylän ja Kontiomäen taajamat. (Paltamon kunta 2015.) Paltamon väkiluku 31.12.2015 tarkastettuna on 3 563 ja ikäjakauma on vuonna 2014 tehdyn tarkastuksen myötä seuraava; 0-14-vuotiaita on 14 %, 15–64-vuotiaita 58 % ja yli 64-vuotiaita on 28 % prosenttia (Paltamon kunta 2015).

Paltamo on Kainuun emäpitäjä ja sen historia ylettyy 1870-luvulle, jolloin kunta perustettiin. Paltamon talous on rakentunut pitkälti maa- ja metsätalouteen, mutta erinäiset matkailuhankkeet käynnistettiin 1990-luvulla. Paltamossa on yksi Suomen parhaimmista golf-kentistä ja Oulujärven rannalla viihtyvät myös mökkiläiset kesäisin, joka on kunnan kannalta erityisen aktiivista aikaa tapahtumienkin suhteen. 2000-luvullakin kunta on profiloitunut hyväksi asuinkunnaksi, vaikka väkiluku on vuosien saatossa kaupungistumisen ja maalta muuton vuoksi pienentynyt. Paltamon kunta haluaa tänäkin päivänä kehittyä, asumissviihtyvyyttä ja matkailua ajatellen. (Tietoa Paltamosta 2016.)

Paltamon kunta valikoitui toimeksiantajaksemme osin siksi, koska toinen opinnäytetyöprosessin tekijöistä on kotoisin Paltamosta. Lähtötilanteen sekä tapahtuman tarpeen lisäksi koimme Paltamon olevan tuttu paikka järjestää tapahtuma. Toteutamme toiminnallisen opinnäytetyömme kunnan alaisuudessa toimivan nuorisotoimen kanssa. Nuorisotoimen käyttämät tilat ovat nimeltään Kumppari ja Paukkula ja käytämme näitä nimityksiä opinnäytetyömme raportoinnissa.

2.2 Kunta liikunnan edistäjänä

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kerää säännöllisesti tietoa liikunnan edistämisestä kunnissa ja sen kehityksestä. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tulosten perusteella laatinut seurantaraportin, joka kuvaa liikunnan edistymistä ja kehitystä kunnissa. Viimeisin seurantaraportti on Liikunnan edistäminen kunnissa 2010–2014 ja siitä käy hyvin ilmi, mihin kuntien liikunnan edistämisen tulisi perustua, myös erilaiset lait vaativat liikunnan edistämistä kunnassa. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015.)

Liikuntalaki (390/2015) tavoitteena (2 §) on edistää väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa. Tavoitteen toteuttamisessa keskeisiä lähtökohtia ovat sukupuolten tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja terveet elämäntavat. Uusi laki täsmentää kunnan vastuuta liikunnassa pyrkimyksenä vahvistaa liikunnan peruspalveluluonnetta (5 §). Kunnan tehtävissä korostetaan liikuntapalvelujen saatavuutta sekä terveyttä ja hyvinvointia lisäävän liikunnan järjestämistä kaikille. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2015.)

Lisäksi näemme tärkeänä Paltamon imagon ja maineen liikunnallisena kuntana. Vallon ja Häyrisen (2012) mukaan imago perustuu mielikuviin, vaikkei sidosryhmillä välttämättä ole aiempaa kokemusta. Maine puolestaan perustuu mielikuviin ja kokemuksiin, joita tässä tapauksessa kunnalla on sidosryhmiensä kanssa. Maine kehittyy, kun kunta toimii sidosryhmien kanssa vuorovaikutustilanteissa. (Vallo & Häyrinen 2012, 35.)

Mitä tulee liikuntatapahtumiin, niitä on ympäröivissä kunnissa ja lähikaupungissa Kajaanissa monipuolisemmin, kuin Paltamossa. Tapahtumiin osallistuminen eri paikkakunnille taas aiheuttaa monenlaisia järjestelykysymyksiä, kuinka kuljetukset onnistuvat, millaiset kulut aiheutuvat ja kuinka aikataulullisesti pääsee tapahtumaan osallistumaan. Monilla perheillä jää osallistumatta yhteistä tekemistä edistäviin, liikunnallisiin tapahtumiin edellä mainittujen järjestelykysymysten vuoksi. Arvosen (2004) mukaan suurin lasten liikuntaa vaikeuttava tekijä on pitkä välimatka liikuntapaikkaan. Päivittäisen fyysisen aktiivisuuden täyttymisen uhkana ovat nimenomaan pitkät matkat liikuntapaikkoihin tai niiden puute. Lasten ja nuorten liikunta edellyttää kiinnostavien liikuntapaikkojen löytymistä heidän päivittäisistä toimintaympäristöistään.

Jotta nämä seikat voivat toteutua parhaimmalla mahdollisella tavalla, tulee tehtävien tapahtua kunnassa eri toimialojen yhteistyönä sekä kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä. Kunnan tulee myös kuulla asukkaitaan liikuntaa koskeissa, keskeisissä päätöksissä, sekä arvioida asukkaiden liikunta-aktiivisuutta. Vain näin voidaan varmistaa liikunta-aktiivisuuden säilyminen ja kehittyminen.

Paltamon kuntaorganisaatiossa toimii sivistyspalvelut, jonka alle vapaa-aikatoimi ja näin ollen liikuntapalvelut kuuluvat. Paltamon kunnassa ei ole varsinaista liikuntapalveluista vastaavaa työntekijää, mutta kunnan sivistyspalveluiden johtajan mukaan muun muassa Kainuun liikunta ry, joka on maakunnallinen liikunnan ja urheilun kehittämis-, yhteistyö- ja palvelujärjestö toimii myös Paltamon liikuntatoimen kehittämiseksi ja edistämiseksi. Kainuun Liikunnalla on vastuu maakunnan liikunnan strategiatyöstä. Kainuun Liikunta ry järjestää kaikissa toimintansa kohdekunnissa, kuten Paltamossa erilaisia koulutuksia, toimintapäiviä, liikuntatapahtumia ja tekee yhteistyötä paikallisten järjestöjen, esimerkiksi Paltamon urheilijoiden kanssa. Perheet ja koululaiset ovat tärkeitä kohderyhmiä Kainuun Liikunnan toiminnassa. (P. Nuortimo, henkilökohtainen tiedonanto 9.5.2016.)

Kunnan sivistyspalveluiden johtajan mukaan huolimatta siitä, ettei kuntaorganisaatiossa ole erikseen nimetty liikuntapalveluista vastaavaa toimihenkilöä, niin

seurojen toimihenkilöt ja sivistyspalveluiden alla työskentelevät henkilöt vastaavat liikuntapalveluiden toiminnasta. Palveluita ostetaan tarvittaessa järjestöiltä, kuten Kainuun Liikunta ry:lta. Hänen mukaan kunta rahoittaa liikuntapalveluita ja toimintaa hyvin ja se näkyy muun muassa liikuntatilojen ja -alueiden määrästä ja niiden hyvästä kunnossapidosta. Kysyttäessä perheliikunnan tukemisesta, kunnan sivistyspalveluiden johtaja kertoo, että urheiluseurat ja eri järjestöt järjestävät monipuolista toimintaa kuten liikuntakerhoja ja tapahtumia. Kunta tukee aktiivisesti näiden toimintaa. (P. Nuortimo, henkilökohtainen tiedonanto 9.5.2016.)

Kysyttäessä millaisille tapahtumille Paltamon kunnassa on kysyntää, kunnan sivistyspalveluiden tuo erityisesti esille lapsille suunnattujen tapahtumien suosion. Hän kertoo myös musiikkiin liittyvien tapahtumien suosion kasvusta. Hänen näkemyksestään kunta on aktiivinen erilaista toimintaa ja tapahtumia kohtaan. Hänen mielestään tapahtumia, jotka ovat suunnattu perheille, on kunnassa paljon.

Paltamon kuntastrategian tavoitetilä on vuoteen 2020 olla Oulujärven johtava matkailupitäjä, joka hyödyntää kestävästi luontoa asuinympäristönä, matkailun vetovoimatekijänä ja yrittäjyyden kasvun alustana. Paltamo tunnetaan jo entuudestaan yritteliäisyyden ja yhteisöllisyyden pitäjänä. (Paltamon pitäjästrategia 2013.) Kunnan sivistyspalveluiden johtaja mainitseekin Paltamon kuntastrategiaan viitaten, että kunta strategiansa mukaisesti panostaa kunnan vetovoimaisuuden lisäämiseksi myös erilaisiin tapahtumiin. Tulevana kesänä on jättiläisen kesä teemalla esimerkiksi useita konsertteja ja iltatoritapahtumat, tapahtumien suunnittelussa on otettu huomioon myös koko perheelle suunnattu toiminta. (P. Nuortimo, henkilökohtainen tiedonanto 9.5.2016.)

Paltamoon on valmistunut ensimmäistä kertaa vuonna 2008 kunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Hyvinvointisuunnitelman laatii työryhmä, jossa on henkilöitä erilaisista lapsiin ja nuoriin vaikuttavista toimielimistä ja järjestöistä. Viimeisen Paltamon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on vuodelta 2014 ja suunnitelmassa käy ilmi, että työryhmä on huolissaan paltamolaisien lasten ja nuorten viikoittaisesta liikunnanmäärästä ja toimenpiteinä vanhemmille olisi tarjota

lapsille riittävästi ja monipuolisesti liikuntaa. Hyvinvointisuunnitelmassa tulee myös esille, että työryhmä kokee tarpeelliseksi liikuntaretkien- ja tapahtumien järjestämisen. Hyvinvointisuunnitelmassa korostuu lisäksi, että vanhempien ja lapsien yhdessä tekeminen koetaan erityisen tärkeäksi. Näiden ajatusten myötä perustettiin myös vanhempainyhdistys Paltamon Korpitien koululle. (Paltamon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2014.)

Paltamon lasten ja nuorten hyvinvointistrategia on osoitus siitä, että kunnassa halutaan kehittää ja parantaa olosuhteita, jotka vaikuttavat lasten, nuorten ja perheiden arkeen. Kunta osoittaa aktiivisuuttaan ja kiinnostustaan myös perheliikuntaan ja perheen kanssa yhdessä tekemiseen, se on huomioitu hyvinvointisuunnitelman sisällössä. Kuntalaisilla on kunnassa hyvä mahdollisuus vaikuttaa päätöksiin ja kunnan kehittämiseen, joista osoituksina ovat monet perheitä koskettavat hankinnat ja hankkeet. Paltamon MLL:n aloite uuden leikkikentän rakentamiseksi Paltamon keskustaan vuonna 2012 toteutui vuonna 2014 (Paltamon kunnanhallituksen pöytäkirja 2012).

2.3 Paltamon nuorisotoimi

Paltamon nuorisotoimi toimii kunnan sivistyspalveluiden alla ja nuorisotoimen tehtävänä on ennen kaikkea tuottaa nuorisonohjausta ja vapaa-ajan palveluita paltamolaisille lapsille, nuorille ja nuorille aikuisille. Nuorisotyössä on ehdottoman tärkeää myös lasten ja nuorten kuuleminen sekä vaikuttamismahdollisuuksien luominen. Paltamossa toimii nuoriso-ohjaaja ja Kontiomäellä kerho-ohjaaja. Nuoriso-ohjaajan tehtäviin kuuluvat Paltamon nuoriso-ohjaaja mukaan nuorison ohjaus ja kasvun tukeminen, nuorison toivoman toiminnan kehittäminen ja ohjaus, nuorisotilojen valvonta, leirien ja retkien ja tapahtumien järjestäminen. Tehtävänä on olla myös osana laaja-alaista yhteistyöverkostoa koulun, ja muiden kasvatus- ja sosiaalialan toimijoiden sekä muiden vapaa-ajan tahojen kanssa, tiedottaminen ja verkossa tapahtuva nuorisotyö. (V. Kinnunen, henkilökohtainen tiedonanto 11.5.2016.)

Paltamossa toimii lasten parlamentti Lapanen ja Nuorisoneuvosto, joita nuorisotoimi on mukana ohjaamassa ja avustamassa. Nuorisotyöntekijä on mukana auttamassa uutta kautta käyntiin, avustaa kokouksissa ja vie asioita eteenpäin yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Paltamossa toimii myös etsivä nuorisotyöntekijä, jonka tehtävänä on auttaa tuen tarpeessa olevia alle 29 -vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella. Etsivä nuorisotyöntekijä etsii nuoren kanssa vastauksia erilaisiin ongelma-kohtiin ja kysymyksiin sekä tukee nuorta tulevaisuuden suunnitteluun liittyvissä asioissa.

Nuorisotiloja Paltamossa ovat Paukkula ja Kumppari kirkonkylällä. Kontiomäessä nuorisotilana toimii Pinkkari. Käytämme nimitystä Pinkkari opinnäytetyömme raportoinnissa, kun puhumme Kontiomäen nuorisotiloista. Kävijöitä nuorisotiloilla on viikonpäivästä riippuen nuorisohjaajan mukaan 5-40 henkilöä ilta, hän kertoo myös, että nuorisotiloilla järjestettävien tapahtumien kävijämäärät ovat välillä 50–100. Ikähaitari sattuu välille 7-20 vuotta ja toisinaan hieman vanhempiinkin nuoriin aikuisiin. (V. Kinnunen, henkilökohtainen tiedonanto 11.5.2016.)

Nuorisohjaaja kertoo, että nuorisotiloissa on mahdollisuus pelata biljardia, pingistä, lauta- ja konsolipelejä, askarrella ja piirtää, katsoa televisiota ja elokuvia. Paukkulan pihalla voi myös pelata pihapelejä, kuten jalkapalloa, sulkapalloa ja koripalloa. Kumpparissa on tietokoneita internetin selailuun, pelaamiseen tai muuhun tekemiseen. Pinkkarin tiloissa on sali, jossa mahtuu pelaamaan pallo- ja muita pelejä.

Nuorisotiloilla kokoontuu myös muita vapaa-ajan kerhoja, kuten 4H-kerhot. Nuorisotilat toimivat myös Lapanen ja Nuorisoneuvoston kokouspaikkoina. Lisäksi etsivä nuorisotyö käyttää nuorisotiloja kokoontumis- ja kohtaamispaikkana. (V. Kinnunen, henkilökohtainen tiedonanto 11.5.2016.)

Nuorisohjaajan mielestä pienen paikkakunnan suuri etu on, että kaikki tuntevat toisensa ja yhteistyön aloittaminen, tekeminen ja jatkaminen ovat helppoa. Nuori-

sotoimi tekee yhteistyötä monien eri toimijoiden kanssa. Yhteistyötä tehdään yhdessä koulun ja kodin kanssa yhteisillä pelisäännöillä ja kertomalla kuulumisia puolin ja toisin. Yhteistyötä tehdään usein myös seurakunnan ja 4H:n kanssa erilaisten tapahtumien, leirien ja retkien myötä. Myös kouluterveydenhuollon ja muiden sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa tehdään yhteistyötä tarvittaessa. Nuorisotoimi tekee yhteistyötä myös muiden kunnan toimien ja palveluiden kanssa, esimerkiksi nuorisolta tulevien kehitysideoiden suunnittelussa tai toteutuksessa. Myös muiden kuntien ja kaupunkien nuorisotoimien kanssa tehdään yhteistyötä erilaisten tapahtumien tai projektien merkeissä. (V. Kinnunen, henkilökohtainen tiedonanto 11.5.2016.)

Nuoriso-ohjaaja kertoo, että nuorisotyön tavoitteena on turvata lasten, nuorten ja nuorten aikuisten vapaa-ajanviettomahdollisuudet, sekä huolehtia, että nuorison mielipide otetaan huomioon heitä koskevissa asioissa. Nuorisotilojen säilyminen ja niiden pysyminen nuorison kohtaamispaikkana kirkonkylällä ja Kontiomäessä on yksi nuorisotoimen tärkein tavoite. Myös Lapasen ja Nuorisoneuvoston toiminnan jatkuvuus ja kehittäminen sekä niiden kautta nuorisolta tulevien ajatusten vieminen eteenpäin ovat tärkeitä tavoitteita nuorisotoimessa. Keväällä 2016 nuorisotiloilla on keskitytty parantamaan tilojen viihtyvyyttä sekä turvallisuutta, päivittämään peli- ja urheiluvälineitä ja pitämään nuorisotilatoiminta kivana ja monipuolisena. (V. Kinnunen, henkilökohtainen tiedonanto 11.5.2016.)

3 PERHE

Perheitä on monenlaisia ja käsitteenä perhe voidaan määritellä lukuisilla eri tavoilla. Yhteiskunta määrittää perheen omalla tavallaan, mutta jokainen määrittelee myös itse, ketä hänen perheeseensä kuuluu. Perhe on tärkeä osa elämäämme ja se vaikuttaa elämäämme aina syntymästä lähtien. (Tukiverkko 2016.)

3.1 Perhe ja sen eri muodot

Tilastokeskuksen (2016) mukaan perheen voivat muodostaa samassa taloudessa joko avo- tai avioliitossa asuvat henkilöt lapsineen tai parisuhteensa rekisteröineet henkilöt lapsineen. Kyseessä voi olla myös toinen vanhemmista lapsiensa kanssa tai vain aviopuolisot, seurustelukumppanit tai parisuhteensa rekisteröineet henkilöt ilman lapsia. Parisuhteen rekisteröinti on tunnustettu Suomessa 1.3.2012 alkaen. Lapsiperheiden virallisena määritelmänä toimii se, että kotona asuu vähintään yksi alle 18-vuotias henkilö. Jotkut määrittelevät perheeseensä kuuluvan myös isovanhemmat. Kuitenkaan esimerkiksi yhdessä asuvat sisarukset eivät virallisesti muodosta perhettä eivätkä kuulu perheväestöön. (Tilastokeskus 2016.)

3.2 Perheen toiminta ja merkitys

Vanhempien tehtävä ja velvollisuus on auttaa sekä opastaa jälkikasvuun elämän ensi hetkistä saakka aina aikuisuuteen saakka. Perhe on lapsen ja nuoren merkittävin ihmissuhdeympäristö ja kodin vuorovaikutuskeinot ja toimintamallit ohjaavat lapsen sosiaalisten taitojen ilmenemistä. (Puustjärvi 2011.) Puustjärvi kertoo tutkimuksessaan Pulkkinen 1968 - 2012 johtaman pitkäaikaissuranta tutkimuksen pohjalta, kuinka lapsen kehitykseen vaikuttavat positiivisesti seuraavat asiat: lapsen hyvä suhde molempiin vanhempiin sekä lapsuudessa että nuoruudessa, vanhem-

pien hyvä keskinäinen suhde, huolehtivuus ja kannustavuus kasvatuksessa, kielteinen suhtautuminen ruumiilliseen kuritukseen, päihteettömyys, hyvä ammatti- asema ja lapsilähtöisyys kasvatuksessa. (Puustjärvi 2011, 9.)

Jokaisella lapsella ja nuorella tulisi olla oikeus turvalliseen kotiin ja perheeseen. Kotiin pitäisi olla hyvä tulla ja siellä pitäisi saada olla oma itsensä. On tärkeää, että tuntee kuuluvansa kotiin, omaan perheeseen tai kotiyhteisöön; pieneen tiimiin, jossa puhalletaan yhteen hiileen. Perheen tulisi olla joukko, joka tukee silloin kun muu elämä kolhii. Tämä tietenkin vaatii työtä jokaiselta perheenjäseneltä. Avoin ja keskusteleva ilmapiiri ovat perusta hyvälle ihmissuhteelle. (Tukiverkko 2016.)

4 PERHELIIKUNTA

Tässä luvussa käsittelemme perheliikuntaa ja siihen vaikuttavia tekijöitä. Liikunnalla tarkoitetaan tietoista fyysistä aktiivisuutta ja lihastoimintaa, joka kiihdyttää energiankulutusta (World Health Organization 2011). Perheliikunta taas puolestaan on liikuntaa, joka edistää nimenomaan perheen ja lähipiirin kokonaisvaltaista terveyttä ja fyysistä aktiivisuutta. Perheliikunta perustuu aktiiviseen toimintaan perheen kesken. (Arvonen 2007, 7.) Perheliikunta-käsitteeseen halutaan sisällyttää merkitys, että perhe tarkoittaa koettua perhettä (Arvonen 2004, 28).

4.1 Ikäryhmien fyysisen aktiivisuuden suositukset

Sosiaali- ja terveysministeriö on laatinut liikuntasuosituksia alle kouluikäisille lapsille. 0-6 ikävuoden väliin sijoituville lapsille suositukset ovat seuraavat: lapsen tulisi saada päivittäin vähintään 2 tuntia reipasta liikuntaa, johon sisältyy monipuolista motoristen taitojen opettelua erilaisissa valituissa, mutta esteettömissä ympäristöissä. Liikunta tulee suunnitella tavoitteelliseksi ja sen tulee olla osana varhaiskasvatuksen työtä. Liikuntavälineiden tulee olla helposti saatavilla ja niitä tulee olla riittävästi, jotta jokainen lapsi voi toimia omaehtoisesti. Varhaiskasvatuksesta vastuussa olevien henkilöiden tulee tehdä aktiivista yhteistyötä vanhempien kanssa, jossa oikeanlainen ja riittävä liikunta saadaan kohdistettua lapselle. (Sosiaali- ja Terveysministeriö 2005, 3.)

Kouluikäisille, eli 7 - 18-vuotiaille suositukset ovat hyvin varhaiskasvatuksen suositusten mukaiset. Liikuntaa tulee kertyä vähintään 1 - 2 tuntia, monipuolisesti ja ikään soveltuvalla tavalla. On myös mainittu, että yli kahden tunnin mittaisia istumisjaksoja tulisi välttää. Myöskään ruutu-aika ei saisi ylittää edellä mainittua kahta tuntia. (Lasten ja nuorten liikunnan asiantuntijaryhmä 2008, 6.)

Aikuisten terveysterveysliikuntasuosituksukset koskevat 18 - 64 ikävuotta. Nämä liikuntasuosituksukset määrittelee UKK-instituutin Liikuntapiirakka: aikuisen tulisi liikkua useampana päivänä viikossa ainakin 2 tuntia 30 minuuttia reippaasti tai 1 tunti 15 minuuttia rasittavasti. Näiden ohjeiden ohella lihaskuntoa tulisi parantaa ja liikehallintaa kehittää ainakin 2 kertaa viikossa. (UKK-instituutti 2016.)

4.2 Perheliikunnan hyödyntäminen

Riittävä ja monipuolinen liikunta on ehdottoman tärkeää normaalin fyysisen ja psyykkisen kehityksen toteutumiseksi. Motorinen kehitys etenee keskeltä ääriosiin päin; kokonaismotoriikasta hienomotoriikkaan. Perhe onkin kaikista tärkein motorisiin perustaitoihin ohjaava tekijä, joka lapsella on ensimmäisten ikävuosien aikana (Zimmer 2002, 88). Liikunta vaikuttaa myös ruumiinkuvan muodostumiseen, yhdessä kosketuksen ja kohtelun kanssa. Lisäksi liikunta kehittää motorisia ja kognitiivisia taitoja sekä muun muassa empatiakyvyn pohjana olevia hermosolukostojen poistoa stressiä, integroi aistitietoa, tarjoaa mahdollisuuden kaverisuhteisiin ja sosiaalisten taitojen kehittämiseen ja on ennen kaikkea hauskaa. (Puustjärvi 2011, 15.)

Liikuntaa on harrastettu aina perheen kesken jo monia sukupolvia sitten. Liikunta on tapahtunut kuitenkin eri muodoissa: välillä vapaa-ajan liikkumisena ja temmeltämisenä ja välillä taas raavaana työntekona. Olennaista on se, että lapset ottavat mallia vanhemmiltaan ja oppivat heiltä vanhempien omista lapsuudenaikaisista leikeistä. (Arvonen 2007, 7.) Jokainen on varmasti tehnyt havainnon, kuinka yhä nuoremmat ja taas nuoremmat lapset ovat harjaantuneet erilaisten älylaitteiden käyttöön. Voimmekin miettiä, kuinka paljon tämän päivän lapsia ja nuoria saataisiin liikunnan pariin ainoastaan vanhemman esimerkin voimin. Liikunnallisten virikkeiden ohella perhe kasvattaa lasta asennoitumaan liikuntaan ja urheiluun (Zimmer 2002, 88).

Yhteinen aika ei ole aina itsestäänselvyys perheissä. Hyvin pitkälti sekä lapsilla että aikuisilla on omat menonsa ja harrastuksensa. Tärkeää olisikin keskustella perheen kanssa juuri omalle perheelle soveltuvista liikuntamuodoista ja – aikatauluista, jotta yhteinen liikunnallinen toimiminen onnistuisi. (Arvonen 2007, 21.)

Perheen vuorovaikutussuhteiden sekä muiden psyykkisten ja sosiaalisten hyötyjen lisäksi on myös paljon fyysisiä hyötyjä. Lapset sekä aikuiset saavat hyvän annoksen terveystoimintaa, lasten nopea kehitys huomataan sekä perusliikuntamuodot ja liikehallintataidot kehittyvät. Tämän vuoksi olisikin erittäin tärkeää, että jokaiselle perheelle kehittyisi oma henkilökohtainen tapa toteuttaa perheliikuntaa omassa perheyhteisössään. (Arvonen 2007, 7.) Kasvatustyylistä riippuen voi perheyhteisö joko rajoittaa liikkumiseen vaadittua tilaa ja mahdollisuuksia tai kannustaa sekä tukea lasta kehittymään liikunnallisesti itsenäiseksi.

Vaikka vanhempien ja lasten välillä on paljon kokemuseroja, liikkumisen ja leikki-tilanteiden tulee olla tasavertaisia kaikki osapuolet huomioon ottaen. Vanhemman tulee kuunnella lapsen mielipidettä liikunnan muodoista ja tavoista suorittaa, samalla antaen tilaa tutustua ja oppia itsenäisesti. Lähtökohdiltaan vanhempi on kokeneempi ja fyysisempi suorittaja. Vanhemman tulisi keskittyä ensisijaisesti tukemaan lapsen kokeiluja, seuraamaan kehittymistä ja havainnoimaan lapsen mielenkiinnon kohteita. Tällöin sekä vanhempi että lapsi oppivat näistä tilanteista ja toisistaan kaikista eniten. (Zimmer 2002, 92.)

Soininen ja Väänänen (2011, 70) kertovat Pro gradu -tutkielmassaan, kuinka perheliikunnan ja ulkopuolisen henkilön ohjaaman liikunnan ei tulisi sulkea pois toisistaan liikuntamuotoina. Kun liikunnalle on koulutettu ohjaaja, liikunnan tavoitteet osataan suunnitella tarkoituksenmukaisesti sekä kohdentaen sen hetkisille liikkujille. Lisäksi lapsi oppii toimimaan ja liikkumaan sosiaalisena osapuolena ryhmässä, jossa jokainen muu tuntematonkin on tasavertainen liikkuja. Perheliikunnan vahvuus taas puolestaan on perheen yhteinen toiminta ja vietetty aika sekä perheen sisäisten suhteiden vahvistuminen.

4.3 Ulkoliikunta perheen kesken

Lasten ja aikuisten omaehtoinen ja luontainen liikkuminen on vähentynyt huomattavasti. Mielenkiinto ja luovuus kohdistuvat pitkälti viihdemediaan, joka vie liikunnalta tänä päivänä paljon huomiota. Lisäksi huomio on kadonnut luonnosta ja pihoilta, joiden vaivattomuutta ja lukuisia hyötyjä käytetään hyödyksi yhä vähemmän. Lisäksi Suomen moninaista luonnon puhtaan ulkoilman sekä neljän erilaisen vuodenajan pysyvyyttä pidetään mitä useimmin itsestäänselvyytenä. (Arvonen 2001, 10.)

Ulkona suositut perinneleikit ja –pelit ovat menettäneet suosiotaan vuosien saatossa. Lapsia pitää patistella yhä enemmän ulos päiväkotien ja oppilaitosten tahoilta. Monesti sääolosuhteet ovat se tekijä, jonka nojalla annetaan itselle ja lapselle lupa jäädä sisätiloihin. Tämä on kuitenkin täysin kiinni siitä, kuinka säähän pukeudutaan ja asennoidutaan. (Arvonen 2001, 10.)

Lapsi tutkii luonnostaan aktiivisesti kiinnostavaa ja virikkeellistä ympäristöä, jos siihen annetaan mahdollisuus. (Zimmer 2002, 88). Liian rajatussa kasvatusympäristössä lapsi ei pääse toteuttamaan itseään luovasti. Siksi lapsen liikkumista ei pitäisikään kohdistaa erityiseen aikaan tai paikkaan; lapsen näkökulmasta liikkumisen tulisi olla aina turvallista, esteetöntä ja toivottua. (Zimmer 2002, 87.) Puihin kiipeilyn ei tarvitse olla aina vaarallista toimintaa, missä sattuu vahinkoja; jos vanhempi valvoo, lapsi voi huoletta kokeilla rajojaan ja tutustua samalla omaan kehoonsa sekä omaan pystyvyyteensä.

Kun pohditaan talvea liikkumisympäristönä, mahdollisuuksia on vähintään yhtä paljon, kuin lumettominakin vuodenaikoina. Lumi sekä innostaa että haastaa lasta liikkumaan; lumi pehmentää laskeutumisia, mutta liukkaus tuo vaatimustasoa liikkumiseen. Tärkeintä lumessa peuhatessa on muistaa oikeanlainen pukeutuminen. Kerrospukeutuminen sään vaatimalla tavalla pitää liikkumishetken miellyttävänä. (Arvonen 2007, 24.)

Pihalla suoritettavat pelit ja leikit ovatkin keskeisin osa koulu- ja perheliikuntaa. Ulkona voidaan esimerkiksi luistella, hiihtää, pyöräillä tai uida. Myös luontoretket ovat suosittu ulkona tapahtuva perheliikunnan liikuntamuoto. Kun pidetään hyötyliikunta ja yleinen aktiivisuus mukana arjen askareissa, ohjaavat ne lasta niin edelleen rasittavampaan liikuntaan. Siksi vanhemmilla onkin tärkeä tehtävä kannustaa lapsia ja nuoria liikkumaan mahdollisimman paljon luontaisesti paikasta toiseen vain omaa lihasenergiaa käyttämällä. Kun tähän lisätään ohjattu harrastetoiminta, valmis liikuntarutiineja tukeva kokonaisuus on valmis. (Lapsen oma liikuntaharrastus 2016.)

5 TAPAHTUMAN JÄRJESTÄMINEN

Tässä luvussa kerromme tapahtuman järjestämisestä. Tapahtuman lähtökohtia ovat, mitä halutaan järjestää, milloin ja missä. Tapahtuma voi olla joko asia- tai viihdetapahtuma tai niiden yhdistelmä. Tapahtuma voidaan toteuttaa itse, se voidaan ostaa ulkopuoliselta palvelujen tarjoajalta kokonaisuutena tai erilaisia osasia voidaan ketjuttaa tavoitteelliseksi tapahtumaksi. (Vallo & Häyrinen 2012, 139.)

5.1 Mikä on tapahtuma?

Tapahtumia on monenlaisia ja monen kokoisia. Tapahtuma voidaan rajata pienelle kohderyhmälle tai se voi olla avoin tilaisuus kaikille henkilöille. Kokoontumislaki määrittelee tapahtumaksi yleisölle avoimen huvitilaisuuden, kuten festivaalin, näytöksen tai kilpailun. Kokoontumislakiin perustuvat esimerkiksi poliisille tehtävät tapahtumailmoitukset. Pelastuslakiin liittyvän asetuksen mukaan yli 200 osallistujan suuruisesta tapahtumasta pitää tehdä pelastussuunnitelma. (Tapahtumajärjestäjän opas 2012, 4.) Yleisötilaisuuden järjestämisestä on tehtävä kirjallinen ilmoitus järjestämipaikan poliisille. Poikkeuksen muodostavat yleisötilaisuudet, jotka osanottajien vähäisen määrän, tilaisuuden luonteen tai järjestämipaikan vuoksi, eivät edellytetä toimia järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi tai erityisiä liikennejärjestelyjä (Ilmoitus yleisötilaisuudesta 2016.)

5.2 Tapahtuman markkinointi

Olivatpa tapahtumat pieniä tai suuria, niitä markkinoidaan lähes poikkeuksetta. Lisäksi tapahtumista tehdään monipuolista tiedottamista. Tiedottamisella tarkoitetaan tapahtumasta tehtävää virallista tiedottamista, joka kohdistetaan erilaisille tie-

dotusvälineille sekä viranomaisille. Tapahtuman markkinoinnilla puolestaan tarkoitetaan vapaamuotoisempaa tiedottamista, joka kohdistetaan tapahtuman kohderyhmälle ja asiakkaille. (Opas tapahtuman viestintään & markkinointiin Tampereella 2013, 3.)

Yleisötapahtuma on projektina yhtä vahva kuin sen heikoin lenkki. Yksi keskeisimmistä lenkeistä on markkinointi. Markkinoinnin tavoitteena on saada tapahtuma kaupaksi. Hyvä ja korkeatasoinen tilaisuus menee pannukakuksi, jos paikalle ei saada yleisöä. Tapahtuman markkinoinnin kannalta on keskeistä huomioida seuraavat asiat: kohderyhmä, tapahtuman imago ja sisältö, myyntikanava, pääsylipun hinta, kilpailevat asiat ja ajankohta. Kun oikea kohderyhmä on mietitty, tieto tapahtumasta pitää jollakin keinolla toimittaa heille. (Kauhanen, Juurakko & Kauhanen 2002, 113.)

Hyvä markkinointisuunnitelma antaa vankan pohjan markkinoinnille. Tapahtuma-koosta riippumatta suunnitelman laatiminen on tärkeää tapahtuman toimivuuden ja kehittymisen kannalta. Markkinointisuunnitelman vaiheet ovat alkukartoitus, strategian luominen, tavoitteiden asettaminen, toimintaohjelman suunnittelu ja käytännön toteutus. (Opas tapahtuman viestintään & markkinointiin Tampereella 2013, 4.) Suunnitelman tulee vaiheineen käydä seuraavat asiat läpi: tapahtuman tavoitteet, kuinka paljon yleisöä halutaan, mikä on kohderyhmä, viestinnän ja mainosmateriaalin budjetti, mitä kanavia käytetään, milloin mitään markkinointiviestejä lähetetään ja mille ryhmille ja tehdäänkö jälkimarkkinointia (Kiero 2016).

5.3 Tapahtuman järjestäminen prosessina

Jokaisella tapahtumalla on tavoite ja syy, miksi tapahtuma järjestetään. Tapahtuman suurimpia tavoitteita tilaisuuden muodosta riippuen ovat esimerkiksi rohkaista ihmisiä kokemaan ja aktivoitumaan toimintaan, sekä myöskin ajattelemaan tapahtuman kautta erilaisia asioita, viedä tapahtumasta jotain mukanaan mahdollisesti arkipäivänkin toimintaan. Tapahtumaprosessiin kuuluvat suunnittelu- ja toteutusvaihe sekä jälkimarkkinointivaihe.

Vallon ja Häyrisen (2012) mukaan minimiaika onnistuneen tapahtuman tekemiseen suunnittelusta jälkimarkkinointiin on vähintäänkin pari kuukautta. Lyhemässä ajassa voidaan tapahtuma toteuttamaan, mutta silloin voi joutua tinkimään toteutuksesta, erityisesti sen laadusta. Silloin kun tapahtuman järjestämiseen ei ole varattu pitkää aikaa, kannattaa tapahtuman sisältö ja tarjonta tehdä yksinkertaisemmaksi ja näin ollen toteuttaminen on helpompaa lyhemässäkin ajassa. Tapahtumaprosessi kulku menee Vallon ja Häyrisen (2012) mukaan seuraavalla tavalla; suunnitteluvaiheeseen menee 75% ajasta eli noin kuusi viikkoa, tapahtuman toteutukseen menee noin 10% eli vajaa viikko ja jälkimarkkinointiin menee 15% eli vähän reilu viikko.

Suunnitteluvaiheeseen kuuluvat projektin käynnistys, resursointi, ideointi, vaihtoehtojen tarkistus, päätökset ja varmistaminen ja käytännön organisointi. Suunnitteluun kannattaa ottaa mukaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kaikki ne, joiden panosta tapahtuman toteutuksessa tarvitaan. Näin saadaan mukaan erilaisia näkökulmia ja ideoita, ja kaikki tapahtumaa järjestävät sitoutuvat paremmin tapahtuman tavoitteisiin. (Vallo & Häyrisen 2012, 158.)

Vallon ja Häyrisen (2012) mukaan tapahtuman reunaehdot kokoaa tapahtumabrief, joka on välttämätön, kun tapahtumaa aletaan suunnittelemaan. Tapahtumabrief on asiakirja, jossa käy ilmi vastaukset tapahtuman järjestämiseen liittyviin kysymyksiin, kuten miksi tapahtuma järjestetään, mitä tapahtumalla halutaan viestiä, kenelle tapahtuma järjestetään, mitä järjestetään ja miten tapahtuma toteutetaan. Tämä asiakirja on tärkeä tapahtuman toimeksiantajalle ja yhteistyökumppanille ja toimii työkaluna tapahtumaa järjestäessä. (Vallo & Häyrisen 2012, 159.)

Tapahtuman toteutusvaihe on se hetki tai ne hetket, jotka tekevät suuresta suunnitelmasta toden. Jokaisen, joka työskentelee tapahtumassa, on ymmärrettävä oma roolinsa ja osuutensa suuressa kokonaisuudessa. Onnistuminen vaatii eri tahojen saumatonta yhteistyötä. (Vallo & Häyrisen 2012, 163.) Tapahtuman toteutus voidaan jakaa kolmeen vaiheeseen, jotka ovat rakennusvaihe, itse tapahtuma ja purkuvaihe. Rakennusvaiheessa tapahtuman puitteet laitetaan pystyyn ja tehdään kaikki työ valmiiksi niin, että kun tapahtuma alkaa, ei siinä vaiheessa ole enää

paljon valmistettavaa työtä, vaan voidaan keskittyä tekemiseen ja ohjelmaan. Itse tapahtumassa on juurikin kyse sisällön toteuttamisesta ja ohjelmasta. (Vallo & Häyrinen 2012, 163–164.)

Tapahtuman jälkeen on hyvä jakaa kiitokset tapahtumaan osallistuneille ja yhteistyökumppaneille. On tärkeää jakaa mukana olleiden kanssa erityisesti onnistumiset ja positiivinen palaute. Tapahtumasta otettujen kuvien avulla voi välittää vielä jälkikäteenkin haluttua tunnelmaa ja elämystä osallistujien kesken. Tapahtumassa kannattaa myös kerätä kävijöiden yhteystietoja, joiden avulla heille voi suoraan ilmoittaa esimerkiksi uusista tapahtumista. (Vallo & Häyrinen 2012, 180–190.)

Jälkimarkkinointia on palautteen kerääminen niin osallistujilta kuin tekijöiltä; näin saadaan tärkeää tietoa jatkoa ajatellen. Palaute analysoidaan ja siitä opitaan mitä kannattaa hyödyntää jatkossakin ja mikä on parempi jättää pois. Palautteen mitarina voi olla sekä määrällinen että laadullinen tavoite. Palautetta saadaan tapahtumassa jo suoraankin osallistujilta, mutta sitä voi myös kerätä tapahtuman jälkeen kirjallisena paikan päällä. Sähköposti tai sosiaalinen media ovat myös hyviä keinoja kerätä palautetta. Palautelomakkeeseen kannattaa laatia sellaisia kysymyksiä, joilla saadaan kattavimmin mitattua tapahtuman onnistuminen ja tavoitteeseen pääsy. Kaikki jälkimarkkinointi, kiitokset, yhteydenotto potentiaaliin asiakkaisuun ja yhteenveto onnistumisesta on tapahduttava nopeasti noin kahden viikon jälkeen tapahtumasta. (Vallo & Häyrinen 2012, 180–190.)

Tapahtuman jälkeen on tärkeää pitää myös yhteenveto ja palautepalaveri, johon osallistuvat kaikki tapahtumassa mukana olleet työntekijät, talkoolaiset ja yhteistyökumppanit. Palaverissa käydään läpi tapahtumasta saatu palaute, arvioidaan tapahtuman onnistumista eri näkökulmista ja käydään opit, oivallukset ja kehittämisideat läpi. Tapahtuma voi parhaimmillaan olla niin onnistunut, että se nähdään tulevaisuudessakin paikkakunnan tapahtumatarjonnassa. Jokaisen tapahtuman yhteenveto kannattaa tehdä myös kirjallisesti, joko yhteenvetopalaverin jälkeen muistioksi tai pelkästään saatujen palautteiden ja annettujen tavoitteiden pohjalta.

Ajatuksena on yksinkertaisuudessaan se, että saadaan omaksi työkaluksi dokumentti siitä, mikä meni hyvin ja toimi ja missä on seuraavaksi kerraksi opittavaa. (Vallo & Häyrinen 2012, 188.)

6 TOIMINNALLISEN OPINNÄYTETYÖN KEHITTÄMISTEHTÄVÄT

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli järjestää talvinen perheliikuntatapahtuma paltamolaisille perheille, jonka keskeisenä sisältönä oli umpihankijalkapalloturnaus. Haluamme korostaa aktiviteettien ja liikunnan painoarvoa erityisesti perheliikunnan parissa ja sellaisilla paikkakunnilla, joissa liikuntamahdollisuudet eivät ole niin moninaiset ja liikuntatapahtumien määrä on vähäistä. Turnauksen ohella on tarkoitus tutustuttaa paltmolaisia kunnan nuorisotoimintaan sekä avata nuorisotoimen tilojen ovet kaikille niistä kiinnostuneille.

Tavoitteinamme opinnäytetyöprosessin aikana olivat perheliikunnan edistäminen, joka peilautuu hyvinvointi- ja terveystuensaamisen kompetenssiin. Liikunnan yhteiskunta-, johtamis- ja yrittäjäosaaminen toteutuvat työssämme tapahtumaprojektin organisoinnilla ja johtamisella. (Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma 2013.) Yhteisenä tavoitteenamme oli edistää Paltamon kunnan aktiivisuutta liikunnallisena toimijana sekä aktiviteettitapahtuman järjestäjänä. Toimeksiantajan tavoite työlle oli lisätä tapahtumakalenterin sisältöä, erityisesti talviajalle.

Matkailun ammatillisiin kompetensseihin peilattaessa opinnäytetyö kehittää palvelujärjestelmäosaamista ja palvelukulttuuriosaamista (Matkailun koulutusohjelma 2013). Matkailun kompetensseja peilattaessa, toimimme tapahtuman myötä Paltamoon liikuntapalvelun, jota suunnitellessa ja järjestäessä huomioimme esteettisyyden, eettisyyden ja vieraanvaraisen tekemällä tapahtumasta mahdollisimman miellyttävän, sisällöltään kohderyhmän tarpeita ja näkökulmia vastaavan. Tekeillä yhteistyötä Paltamon kunnan ja kunnan työntekijöiden kanssa loimme luotettavan, turvallisen ja tuttavallisen kuvan tapahtumasta kuntalaisille. Varmistimme säännöllisillä yhteydenotoilla ja tapaamisilla yhteistyökumppaneiden ja tapahtuman työryhmän kanssa, että tapahtuma muotoutuu toimintaympäristölle sopivaksi. Säännöllinen yhteydenpito varmisti myös sen, että järjestämisprosessi etenee sovitussa aikataulussa, kaikki järjestämiseen liittyvät tehtävät huomioiden. Tapahtuman onnistumisen ja kehittämisen kannalta toteuttamamme palautekysely ja jälkimarkkinointi olivat tärkeitä.

Opinnäytetyömme kehittämistehtäviä oli neljä, joista kaikki suunniteltiin tukemaan kummankin koulutusalan ammatillista osaamista.

1. Kuinka edistämme perheliikuntaa Paltamossa?
2. Kuinka organisoimme ja järjestämme tapahtuman Paltamossa?
3. Kuinka markkinoimme tapahtumaa oikein halutulle kohderyhmälle? (kuvaus tapahtumakohtaisesti juuri tähän tapahtumaan?)
4. Kuinka arvioimme uuden tapahtuman toimivuutta Paltamossa?

7 PALTAMON PÄÄSIÄISPALLOTURNAJAISET

Tässä luvussa käsittelemme opinnäytetyömme toteutussuunnitelmaa. Toteutussuunnitelmalla varmistetaan työn tavoitteiden ja tarkoituksen olevan tarkkaan valittuja sekä perusteltuja. Toteutussuunnitelman tulee alkaa työn taustan sekä lähtötilanteen tutkimisesta ja kuvaamisesta. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 26.) Vilkan ja Airaksisen (2003) mukaan on aikaisempiin tutkimuksiin perehtyminen oleellista, työn tarpeellisuutta ajatellen; erityisesti tulee tiedostaa se, mikä on työn tarpeellisuus kohderyhmässä. (2003, 27.)

Opinnäytetyömme toteutuu toiminnallisena opinnäytetyönä. Toiminnallinen opinnäytetyö tavoittelee ammatillisessa kentässä käytännön toiminnan ohjeistamista, opastamista, toiminnan järjestämistä tai järjeistämistä. Toiminnallinen opinnäytetyö voi olla tapahtuman toteuttaminen ja toteuttamistapa on riippuvaista koulutusalaista. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 9.)

7.1 Työn tausta ja lähtötilanne

Paltamon kunnan nettisivujen ja Kainuun tapahtumakalenterin perusteella voidaan todeta, ettei Paltamossa järjestetä niin paljon liikuntatapahtumia, kuin olisi mahdollista. Kulttuuritapahtumiin ja kesäajan tapahtumiin kunta on keskittynyt enemmässä määrin. (Paltamon kunta 2016.) Keskustellessamme työnhajaajamme, Paltamon kunnan sivistyspalveluiden johtajan kanssa, hän otti myös kantaa kunnan liikuntatapahtumien vähäiseen määrään talvikautena. Hiihtotoiminta on aktiivista, sekä luistelumahdollisuudet hyvät, mutta tarjonta saisi olla monipuolisempaa ja uudet lajikokeilut ovat tervetulleita. Tämän kaltaiselle talvitapahtumalle olisi siis kysyntää Paltamon pienessä, mutta eläväisessä kunnassa.

Paltamossa väkiluku on 3 563 (31.12.2015) ja tästä 14 % on 0 - 14-vuotiaita. (Tietoa Paltamosta 2016). Tämä osuus tarkoittaa väkiluvusta noin 499 henkilöä, joka on reilu osuus kokonaisväkilukua ajatellen. Mielestämme on ehdottoman tärkeää

korostaa lasten, nuorten ja näin ollen perheliikunnan painoarvoa kunnan tapahtumatarjonnassa. Kunnan näkökulmasta työmme tuo esille vaivattomia liikuntamahdollisuuksia ja toiminnan kehitystä, joka edesauttaa kuntalaisten ja perheiden viihtyvyyttä omalla asuinalueellaan. Paltamon kunnassa on paljon erilaisia yhdistyksiä ja toimielimiä, kuten MLL-yhdistys, seurakunta ja Paltamon Urheilijat, jotka voisivat kunnan kanssa yhteistyössä järjestää enemmän perheliikuntaan liittyvää toimintaa.

Paltamossa järjestetään kolme tanssitapahtumaa ja kaksi hiihtotapahtumaa, sijoituen helmikuun ja huhtikuun väliin. Lisäksi Paltamossa järjestetään helmikuussa 13.2.2016 Jääradan SM-kisat. (Kainuun Tapahtumat 2016.) Emme kuitenkaan löytäneet Paltamon tapahtumista yhtään liikunnallista tapahtumaa, joka olisi kohdistettu suoraan lapsille tai perheille.

Työn taustan ja aihevalinnan takana oli mielenkiinto pienten kuntien aktiivisuudesta tapahtumien järjestämisestä kohtaan ja halu tuoda Paltamon kunnan tapahtumatarjontaan uutta liikuntaan kannustavaa tekemistä koko perheelle. Talvi valikoitui tapahtuman ajankohdaksi, sillä Paltamon tapahtumakalenterissa on vähemmän talviaikaan sijoituvia, perheliikuntaan liittyviä tapahtumia. Tapahtumamme keskeisin tavoite on kannustaa kuntalaisia, erityisesti perheitä liikkumaan mukavan lajin, umpihankijalkapallon, muodossa.

Vastaavanlaista tutkimustietoa perheliikunnan toteutumisesta perheissä löytyy jonkin verran, esimerkiksi Soinisen ja Väänäsen (2011) kasvatustieteen pro gradu -tutkielma Jyväskylän yliopistolle perheliikunnan harrastamisesta 4.-luokkalaisten perheissä. Aikaisempia tutkimuksia talviliikuntatapahtumista löytyi muun muassa Liikunta & Tiede 46 (1) -lehestä, jossa kouluhiihtotapahtuman kautta analysoitiin tapahtuman motivaatioilmaston, lasten oman tavoiteorientaation ja lasten kokeaman vanhempien tavoiteorientaation yhteyttä lasten viihtymiseen ja jännittyneisyyteen. Kohderyhmänä olivat 11-vuotiaat lapset ja tutkimus toteutettiin vuonna 2006. (Tuomaala, Huotari & Liukkonen 2009). Tutkimukset ovat tukeneet työtämme aineiston keräämisen kannalta ja olemme myös hyötäneet aiheeseemme liittyvistä

tutkimuksista Paltamon Pääsiäispalloturnajaisten suunnitteluvaiheessa ja ideoinnissa. Aikaisempien tutkimusten kohderyhminä ovat kuitenkin pääasiassa olleet vain lapset. Useamman opinnäytetyön tarkoitus on ollut puolestaan valmistaa tuote, ehdotus, hanke tai muu ohjeistus. Tämän vuoksi näemme tarpeelliseksi toteuttaa perheliikuntaan kohdistuvan tapahtumakonseptin opinnäytetyöprosessina.

Olemme lähestyneet projektin toteutussuunnitelmaa käynnistäessä ensin Paltamon nuorisotoimen puoleen, jonka silloinen nuoriso-ohjaaja (siirtyi muihin tehtäviin joulukuussa 2015) sekä Paltamon nuorisotapahtuma-kurssin nuoret avasivat meille palaverin yhteydessä hieman kunnan tilannetta lasten, nuorten sekä perheiden aktiivisuudesta tapahtumia ja erilaista toimintaa kohtaan. Heidän näkemyksensä perustuivat heidän järjestämiensä ja osallistumiensa tapahtumien pohjalta. Lapset ja nuoret käyvät heidän mukaansa säännöllisesti nuorisotiloissa ja osallistuvat aktiivisesti erilaiseen toimintaan, mitä nuorisotoimen sekä muiden paltamolaisten yhdistysten ja toimielimien puolesta järjestetään. Kuitenkaan vanhemmat eivät ole välttämättä yhtä paljon mukana toiminnassa. Lapset tulevat, osallistuvat ja tekevät keskenään usein asioita. Olisikin erittäin positiivinen muutos saada vanhempia mukaan enemmän toimintaan ja tutustumaan nuorten suosimiin nuorisotiloihin.

Näiden ajatusten pohjalta syntyi idea toimeksiantajan kanssa siitä, että haluamme järjestämämme tapahtuman yhteyteen avoimien ovien päivän Paltamon nuorisotiloihin Paukkulaan ja Kumppariin, jonne vanhemmat lapsineen pääsisivät tutustumaan nuorisotilojen toimintaan. Paukkula toimii päärakennuksena suurempien tilojensa vuoksi, mutta Kumpparista löytyvät nuorisotilojen yhteiset IT-laitteet. Molemmat rakennukset ovat samassa pihapiirissä.

Liikuntatapahtumien määrän vähäisyys ei johdu välttämättä siitä, että paikkakunnalla ei olisi aktiivisia ihmisiä ja järjestäviä tahoja. Kuntalaiset eivät ole välttämättä tietoisia kaikista uusista liikuntatrendeistä- ja lajeista, eivätkä perheliikunta-organisaation antamista liikuntavinkeistä- ja suosituksista. Näiden perusteella voisi luoda jotain uudenlaista tapahtumaa paikkakunnan tapahtumatarjontaan.

Toteutimme toiminnallisen opinnäytetyömme, Paltamon Pääsiäispalloturnajaiset, lauantaina 26.3.2016. Tarkaksi ajaksi sovittiin kello 11.00 eteenpäin. Toteutimme tapahtumamme Paltamon Kirkonkylän hiekkakentällä, joka sijaitsee Paltamon keskustassa. Urheilukenttä varattiin kokonaan käyttöömmme, joten pystyimme hyödyntämään koko kenttää tapahtumamme järjestelyihin.

Huomioimme tapahtumassa kentän läheisyydessä olevat kunnan ylläpitämät nuorisotilat, jotka ovat osana tapahtuman toteutusta. Nuorisotilat olivat kyseisenä päivänä avoimessa käytössä, jolloin tapahtumaan osallistuvat perheet pääsivät tutustumaan vapaasti nuorisotilojen tarjontaan ja käyttömahdollisuuksiin. Nuorisotilojen puolesta käytössä olivat myös wc-tilat sekä muut kilpailutoimintaan tarkoitettut toimitilat.

Toteutuksen suunnittelu alkoi palavereilla Paltamon nuorisotoimen kanssa. Ohjaajamme heidän puoleltaan oli nuoriso-ohjaaja, joka kuitenkin siirtyi vuoden vaihtumisen jälkeen muihin työtehtäviin ja joutui siksi jättämään osallisuutensa opinnäytetyössämme. Tammikuussa 2016 virkaan valittu uusi nuoriso-ohjaaja jatkoi organisointia nuorisotoimen puolelta. Palavereja pidettiin tasaisin aikavälein, tarpeiden mukaan ja näillä kerroilla saimme hiottua tapahtumamme jalkapalloturnaukseksi, jonka yhteydessä hyödynnettiin kunnan nuorisotiloja. Jalkapalloturnauksen ohella järjestimme oheistoimintaa, joka mahdollisti tapahtumaan osallistumisen myös jalkapallon pelaamisen ulkopuolella. Nuorisotoimeen aktiivisesti osallistuvat lapset ja nuoret toimivat työryhmänämme, joten he olivat siis vastuussa myös tapahtuman erinäisistä työtehtävistä.

Tapahtuman tavoitteina oli edistää paltamolaisten perheiden perheliikuntatottumuksia sekä tuoda sisältöä Paltamon alueen tapahtumakalenteriin talvisella liikuntatapahtumalla. Teemoilla jalkapallo sekä perheliikunta pyrimme herättämään ajatuksia matalan kynnyksen liikunnasta, joka ei vaadi kalliita investointeja. Tapahtuman toivoimme myös olevan esimerkki, joka kannustaa Paltamon kuntaa toteuttamaan ja ylläpitämään entistäkin enemmän perheliikuntaan liittyvää toimintaa. Vaikka tapahtumassa kisattiin toisia joukkueita vastaan ja tapahtumamuoto oli kil-

pailuhenkistä, halusimme korostaa yhdessä tekemisen iloa liikunnan parissa, tukien samalla perheiden liikuntatottumuksia. Turnajaispelien oikeanlaisen tunnelman rakentavat vuorovaikutustaidot ja hyvä joukkuehenki, joiden toivoimme olevan tapahtuman keskeisiä ilmiöitä.

7.2 Turnajaisten säännöt

Valitsimme liikuntamuodoksi jalkapallon, koska koimme jalkapalloturnauksen järjestämisen soveltuvan tarpeisiimme. Ajattelimme myös, etteivät jalkapalloturnauksen järjestämiseen vaadittavat ajalliset, rahalliset eivätkä välineelliset resurssit ylitä omiamme. Korostimme rentoutta, mukavaa ilmapiiriä ja huoletonta ajanviettoa perheen ja ystävien kanssa.

Pääsiäispalloturnajaisten jalkapallo-ottelut pelattiin pitkälti jalkapallon säännöillä. Halusimme alusta asti korostaa tapahtumaan osallistuville, etteivät säännöt ole turnajaisten tärkein muistettava seikka, vaan se, että kaikki pitävät hauskaa ja liikkuvat yhdessä. Toisten loukkaaminen ei ole tietenkään millään muotoa sallittua, vaan halusimme jokaisen keskittyvän omaan peliin. Peleissä tuomarina toimi toinen opinnäytetyön tekijöistä.

Suomen Palloliiton (2015) nettisivut kertovat, kuinka jalkapallossa kenttäpelaajia oli joukkueessaan yhteensä 10 pelaajaa maalivahdin lisäksi (Pelisäännöt 2015). Paltamon Pääsiäispalloturnajaisten ottelut pelattiin kuitenkin viidellä kenttäpelaajalla. Kummallekin joukkueelle tuotiin oman kenttäpuoliskon viereen vaihtopenkki nuorisotilojen puolesta. Kentän mitat katsottiin tarpeiden vaatimalla tavalla, joten kentän kokoa ei määritely etukäteen. Loppujen lopuksi kentän ja maalien koot olivat sen verran pienet, ettei maalivahteja katsottu tarpeelliseksi. Maaleinamme toimivat Korpitien koulun ja Kumpparin omistamat salibandymaalit. Kenttä rajattiin lumihankeen Kajaanin Ammattikorkeakoulun liikuntasalin välinevaraston kartioilla, jotka toimivat sivu- ja päätyrajojen merkkeinä.

Pelasimme kahdella joukkueellamme kolme ottelua, joista jokainen kesti 15 minuuttia. Jos ottelut olisivat menneet tasan, eikä voittaja olisi varsinaisella peliajalla selvinnyt, joukkueet olisivat pelanneet yhden ylimääräisen 15 minuuttia kestävän erän. Tämä erä olisi ajanut jatkoajan asemaa. Ellei voittaja olisi ratkennut vielä tämänkään jälkeen, olisimme siirtyneet rangaistuslaukauksiin. Ylimääräistä erää ja rangaistuslaukauksia ei kuitenkaan tullut, vaan voittaja selvisi varsinaisella peliajalla. Tauon pituus otteluiden välissä oli viidestä kymmeneen minuuttiin, pelaajien vaatimusten mukaan.

Järjestimme Paltamon Korpitien koulun kentälle yhden pelikentän sekä yhden pelialueen, joka oli tarkoitettu lämmittelyyn, harjoitteluun sekä muuhun vapaaseen pelaamiseen. Pelaamiseen tarkoitettun alueen läheisyyteen, Korpitien koulun laidalle, sijoitimme akustiikan musiikin toistoa varten.

7.3 Ennakkojärjestelyt

Suunnittelu aloitettiin varsinaisesti lokakuussa 2015 aloituspalaverilla Paltamossa nuorisotyön toimitilassa Kumpparilla, jossa heräteltiin ajatuksia alkavalle tapahtumaprozessille. Kohderyhmän valinta oli jo alusta asti selkeä. Koska nuorisotoimi halusi lähteä yhteistyöhön kanssamme; halusimme luoda tapahtuman, joka ennen kaikkea vastaisi perheiden, lasten ja nuorten tarpeita. Saimme näkökulmia tapahtuman suunnitteluun yhteistyössä toimivilta nuorilta, nuoriso-ohjaajilta, työnohjaajaltamme ja Paltamon K-Market Tervatorin kauppiailta, joilla on itsekkin kokemusta liikunnallisten tapahtumien organisoinnista ja järjestämisestä. Keräsimme ideoita ajatuskarttaan ja jalostimme ideoitamme sen myötä. Erityisen tärkeänä koimme paltamolaisten nuorten näkemykset tapahtuman järjestämiseen liittyvissä tarpeissa, sekä tottumukset ja kokemukset perheliikunnasta ja liikuntamahdollisuuksista yleensäkin Paltamossa. Mielestämme on tärkeää kuunnella suunnitteluvaiheessa ideoita sellaisilta henkilöiltä, joilla on kokemusta ja näkemystä niistä tarpeista, jotka koskevat tapahtuman kohderyhmää. Vallon ja Häyrisen (2014, 121)

mukaan, kohderyhmä pitää tuntea riittävän hyvin, jotta osataan tehdä oikeankokoinen- ja näköinen tapahtuma, joka puhuttelee kohderyhmää.

Joulukuussa 2015 selkiytyivät kehykset tapahtumalle ja tapahtuman sisältökin päätettiin paltamolaisten nuorten toiveiden, käytännönjärjestelyjen mutkattomuuden ja olemassa olevien resurssien pohjalta. Katsoimme, että osallistumismahdollisuus tapahtumaan on kaikista paras perheiden ja muiden osallistujien kannalta, jos tapahtuma järjestetään keskeisellä alueella Paltamon keskustassa. Umpihankijalkapallon pelaamiseen kannalta Paltamon vanha hiekkakenttä toimi tilaisuudessaamme parhaiten, koska kenttä sijaitsee aivan nuorisotilojen vieressä. Nuorisotoimen ollessa järjestävänä tahona, oli tapahtuma ideaalissa paikassa. Lisäksi oheistoiminta oli helppo tuoda nuorisotilojen pihapiiriin, sillä pystyimme hyödyntämään nuorisotilojen välineistöä kaikessa toiminnassa. Umpihankijalkapalloon turnajaislajina päädyimme sen vuoksi, että koimme sen matalan kynnyksen lajina osallistua, sillä välineistöä osallistujilta ei tarvita, säännöt ovat selkeät ja jalkapalloa todennäköisesti jokainen on jonkin verran pelannut.

Sen ohella, että halusimme järjestää matalan kynnyksen liikuntatapahtuman, päätimme, että turnajaisiin osallistuminen on ilmaista. Pääsylippujen myyminen olisi teettänyt enemmän työtä tapahtumaa varten ja halusimme, että kaikilla olisi mahdollisuus osallistua tapahtumaan varallisuudesta riippumatta. Tapahtumassa ai-noaa maksullista toimintaa olisi oheistoiminta ja buffetti.

Ennakkojärjestelyihin kuului markkinointi, lupa-asioiden hoitaminen, työtehtävien jakaminen työryhmälle, tapahtumapäivän oheistoiminnan suunnittelu ja tapahtumapäivän aikataulutus. Vastuu ennakkojärjestelyiden hoitamisesta ja tapahtumaan liittyvien asioiden selvittämisestä kuuluivat pääasiassa meille ja Paltamon nuoriso-ohjaajalle. Paltamon kunnan puolelta, työnohjaajamme rooli oli ohjata meitä tarvittaessa ja hänen puoleen tuli kääntyä isommissa lupa-asioissa ja bud-jettiin liittyvissä kysymyksissä.

Teimme hyvissä ajoin varaukset urheilukentästä kunnalle, käynnistimme markkinoinnin eri kanavien kautta, selvitimme poliisilta mahdollisten lupien hakemista ja

varasimme äänentoistovälineet tapahtuman juontoa varten Korpitien koululta. Sovimme lisäksi K-Market Tervatorin kanssa heidän yhteistyönsä muodosta eli palkintojen ja buffetin tarjonnan tukemisesta, kysyimme Suomen punaisen ristin Kajaanin osaston tapahtumaamme huolehtimaan ensiavusta, varasimme kunnalta toriteltan buffetia varten ja kysyimme Sannan tallia järjestämään tapahtumaan talutusratsastusta. Paltamon nuoriso-ohjaaja selvitti myöskin, millaisia teostoihin liittyviä lupia kunnalla on. Luvat löytyivät kunnalta ja niiden asettamin ehdoin soitimme musiikkia tapahtumassa. Ennakkojärjestelyiden hoitamisessa auttoivat paltamolaiset aktiivinuoret, jotka vaikuttavat muun muassa Paltamon nuorisoneuvostossa ja olivat osallistuneet aiemmin Nuorisotapahtuma-kurssille.

Olimme laatineet listan hoidettavista asioista ja sen perusteella laskimme tapahtuman menot. Paltamon kunta lupasi tukea tapahtumamme kuluja ilman ennalta tarkkaan määritettyä summaa, kuitenkin kulujen tuli olla kohtuulliset. Paltamon nuoriso-ohjaaja otti tehtäväkseen hoitaa mahdolliset tavaroiden hakemiset ja kuljetukset ennen tapahtumapäivää. Esimerkiksi kauppaostosten hoitaminen sekä äänentoistovälineiden, maalien, jalkapallojen ja toriteltojen hakeminen olivat hänen tehtäviään. Me sovimme tapahtumaan liittyvistä asioista ja informaation kuluista, sekä huolehdimme tehokkaasti markkinoinnista.

Tapahtumaa markkinointiin julkaisemalla tapahtumailmoitukset Facebookissa, Kainuun tapahtumat –sivustolla, Paltamon paikallislehti Väylässä, Paltamon kuntatiedotteessa ja kunnan ja nuorisotoimen nettisivuilla. Veimme myöskin tapahtumamainoksia kirkonkylän ilmoitustauluille ja Kontiomäen koulun ilmoitustaululle, lisäksi veimme ilmoituksen myös Paltamon seurakunnan nuorisotyönohjaajalle, joka lupasi toimittaa ilmoituksen lastenkerhoihin ja perhekerhoon.

Tärkein markkinointikeino oli tehdä vierailu Korpitien kouluun jokaiseen alakoulun luokkaan. Oppilaat saivat tapahtumasta mainoslapun ja avasimme heille tapahtuman ideaa ja tapahtumapäivän sisältöä luokissa käynnin yhteydessä. Kerroimme myös millä tavoin joukkueen kokoaminen ja ilmoittautuminen tulevat tapahtumaan. Alakoululaisten kautta viesti tapahtumasta menee koko perheelle kotiin, joten kou-

lussa oli tämän kannalta hyvä käydä mainostamassa, unohtamatta esikouluryhmää, joka sijaitsee myöskin Korpitien koululla. Vierailu koululla toistettiin vajaa pari viikkoa ennen tapahtumapäivää, jolloin oli vielä muutama päivä aikaa ilmoittautua mukaan. Ilmoitus tapahtumasta tapahtui keskusradion kautta aamunavauksen yhteydessä. Tapahtumaa markkinoitiin ja mainostettiin kaikkiaan hyvin monen eri kanavan kautta ja tavoitti näin ollen ihmiset, erityisesti paikkakuntalaiset hyvin.

Tapahtuma-aluetta täytyi hieman valmistella jo ennen tapahtumapäivää ja siihen kuuluivat lainaksi otettujen laitteiden ja välineiden vieminen tapahtumapaikalle säilöön, lisäksi palkinnot ja ruokatarvikkeet käytiin hakemassa muutama päivä ennen tapahtumaa. Pizzan, mokkapalojen ja kuivakakkujen tekemiseen täytyi varata aikaa ennen tapahtumaa.

Hinnoittelimme tuotteet edulliseksi, jotta esimerkiksi perheille heidän ostaessaan useampia tuotteita, ei ostosten yhteissumma kasvaisi kovin suureksi. Buffetin tuotto haluttiin kerätä nuorisotoimen hyväksi, joten tämäkin kannusti ihmisiä ostamaan buffetin tarjontaa.

Ilmoittautumisen päätyttyä 20.3.2016, vajaa viikko ennen tapahtumapäivää, meille oli tullut ainoastaan kaksi ilmoittautunutta joukkuetta sekasarjaan. Perhesarja jäi siis ilman ennakoilmoittautumisia. Päätimme kuitenkin jatkaa ilmoittautumismahdollisuutta niin, että tapahtumapäivänäkin pystyi vielä ilmoittautumaan mukaan paikan päällä.

7.4 Tapahtumapäivä

Suurimman tapahtuma-alueeseen liittyvän rakentamisen ja asettamisen jätimme tapahtumapäivän aamulle, jolloin rakensimme kentälle pelialueen, pystytimme teltat, toimme pöytiä ja muita tarvittavia kalusteita nuorisotiloista käyttöön pihalle, veimme opaste- ja ohjelmakyltit paikalleen ja laitoimme grillin valmiiksi makkaranpaistoa varten. Oheistoimintaan liittyvä välineistö oli myöskin valmiina ja buffetin

tarjottavat tuotiin esille. Pelikenttä oli hyvässä kunnossa ja sen rajaaminen ja laittaminen pelikuntoon kävi nopeasti. Testatessa lumen kantavuutta ja pallon liikuttamista kentällä, todettiin kenttä helpoksi pelata; lunta ei ollut paljon ja se oli pehmeää.

Sannan tallilta tuli kaksi henkilöä hevosen kanssa ja he itse hoitivat ratsastusalueen tarvittavat valmistelut, joten meillä ei tarvinnut huolehtia kyseisestä toiminnasta. Meillä oli yksitoista talkoolaista tapahtumassa laittamassa aluetta kuntoon ja huolehtimassa erilaisesta toiminnasta. Ensiavusta vastaavia henkilöitä saapui lisäksi kolme kappaletta. Tapahtumalla oli myös oma maskottinorsu Hilma, joka esiintyi jo mainoksissa ja Facebookissa tapahtumasivuilla. Hilma saapui myös tapahtumaan ja hänen tehtävänä oli viihdyttää lapsia, jakaa pieniä pääsiäismunia osallistujille pääsiäisen kunniaksi ja kannustaa ihmisiä osallistumaan toimintaan.

Tapahtuma alkoi klo 11.00 ja olimme saaneet siihen mennessä kaikki aamun järjestelytyöt valmiiksi. Lapsia ja muutamia aikuisia saapui paikalle heti klo 11.00 aikaan, myös joukkueiden jäsenet saapuivat silloin. Molempiin joukkueisiin oli ilmoitautunut yhdeksän henkilöä, eli pelaajia tapahtumassa oli kahdeksantoista kappaletta.

Kuulutimme heti alkuun tervehdyssanat ja kerroimme tapahtuman taustoja, jotka ovat tapahtumaa järjestäneet ja tukeneet ja millaista toimintaa tapahtuma-alueella on. Lisäksi ilmoitimme, että pelit alkavat 11.30 ja pelaajilla olisi sitä ennen aikaa lämmitellä kentällä ja valmistautua henkisesti tulevaan peliin. Musiikkia kuului kaiuttimista aina silloin kun ei ollut juontoa ja peli ei ollut käynnissä ja se mukavasti viritti tunnelmaa ja houkutteli tapahtuma-alueelle ihmisiä, koska musiikin ääni kantautui pitkälle.

Olimme tehneet pelialueen vierelle toisen pienemmän kentän, jossa saattoivat sellaiset henkilöt pelata, jotka eivät itse turnajaisiin halunneet osallistua. Kentällä olikin lähes koko ajan porukkaa harjoittelemassa pelaamista ja vanhempiakin oli mukana. Vaikka itse kilpajoukkueisiin emme saaneet perheitä mukaan, oli kuitenkin

positiivista nähdä, että lapsia ja vanhempia saapui paikalle muuten seuraamaan peliä ja osallistumaan eri toimintaan.

Pelit käynnistyivät ajallaan kello 11.30 ja tunnelma oli virittäytynyt hyväksi. Joukkueiden nimet olivat Pakko Kellua ja Club209 & Prospects, ja molemmissa joukkueissa oli aikuisia, sekä miehiä, että naisia pelaamassa. Eriä oli kolme ja ne kestivät viisitoista minuuttia, erien välissä oli noin kymmenen minuutin mittainen tauko. Lähes kaikki tapahtumapaikalle tulleet ihmiset tulivat seuraamaan ottelua ja ottelun aikana paikalle tuli ajoittain lisää ihmisiä. Ihmiset kävivät erätauolla buffetissa ostamassa syömistä ja moni lapsi viihtyi talutusratsastuksessa, joka tapahtui aivan pelikentän vieressä. Peli pelattiin hyvässä, positiivisessa ja kannustavassa ilmapiirissä ja loukkaantumisia tai muita ongelmatilanteita ei tapahtunut. Tuomari ja aputuomari olivat omasta talkooporukasta ja hoitivat hyvin ja sääntöjen mukaan tehtävänsä.

Pelit päättyivät Club209 & Prospects voittoon 2-1 ja molemmat joukkueet palkittiin K-Market Tervatorin sponsoroimilla tuotekasseilla. Lisäksi annoimme positiivisen pelaajan palkinnon eräälle Pakko Kellua joukkueen pelaajalle hyvän pelihengen nostattamisesta ja ylläpitämisestä. Jokaiselle pelaajalle jaettiin palkintojen jaon yhteydessä Paltamon Pääsiäispalloturnajaisten diplomi (LIITE 2). Palkintojen jakamisen jälkeen otettiin vielä ryhmäkuva joukkueiden ja järjestäjien kesken (LIITE 5).

Olimme suunnitelleet ulkoleikkejä ja pelejä pelattaviksi oheistoiminnan nimissä ja yksi talkoolaisista oli varautunut niiden ohjaamiseen, mutta paikalla olevat lapset ja aikuiset eivät innostuneet pelailemaan niitä, vaan viihtyivät paremmin pelikentällä. Nuorisotilojen käyttö tapahtumapäivänä jäi myös toivottua vähemmäksi, mutta toisaalta oli hyvä huomata, että osallistujat viihtyivät paremmin pihalla.

Talutusratsastuksen ja buffetin tuotto kerättiin Paltamon nuorisotyön hyväksi ja vaikka osallistujamäärä ei ollutkaan tapahtumassa niin hyvä, kuin odotimme, voitolle buffetissa jäätettiin yli 50 euroa ja talutusratsastuksesta saimme 28 euroa. Ta-

lutusratsastuksessa kävi 14 henkilöä ja siitä perittiin 2 euron maksu. Sovimme tapahtuman lopussa tuoton laskemisen jälkeen, että rahat sijoitetaan sellaiseen välineeseen nuorisotiloissa, joka kannustaa liikkumiseen ja pihalla tekemiseen. Esimerkiksi tuotto voitaisiin sijoittaa johonkin pihapeliin.

Ottelun jälkeen noin kello 13.00 alkoi tapahtuma-alue hiljalleen vähetä ihmisistä ja lopettelimme tapahtuman kello 14.00. Tarjosimme lopuksi paikalla oleville ihmisille ja talkooporukalle buffetin loput tarjottavat, jotka eivät menneet kaupaksi. Hävikkiä ei onneksi päässyt syntymään, kun monia ylijäämiä elintarvikkeita pystyi hyödyntämään vielä nuorisotilojen toiminnassa. Siivoamiseen ja purkutyöhön ei mennyt kuin tunti, kun paikalle jäi monia talkoolaisia auttamaan. Nuoriso-ohjaaja huolehti kaikki tapahtumaan lainaamamme välineet takaisin koululle ja kunnalle.

7.5 Jälkihoito

Tapahtuman jälkihoitoon kuuluva palautteen kerääminen tapahtui jo tapahtuman aikana, sillä buffetin yhteydessä oli kirjallinen palautteen kerääminen lomakkeiden muodossa. Osallistujia muistutettiin aika ajoin palautteen antamisesta tapahtuman aikana. Palautelomakkeen olimme laatineet ennen tapahtumaa sen perusteella, että se palvelisi sekä opinnäytetyötämme, että Paltamon tapahtumatarjonnan kehittämistä, etenkin perheille suunnatun liikuntatoimen osalta. Palautteita saimme kaikkiaan 14 kappaletta, joka oli mielestämme hyvä määrä ottaen huomioon osallistujamäärän, joka oli 50-60 osallistujaa.

Myös heti tapahtuman jälkeen kiitimme osallistujia ja pelaajia tapahtumaan osallistumisesta kuulutuksen kautta. Palkitsimme talkoolaiset pienillä tuotekasseilla, kiitoksena vapaaehtoisesta työstä tapahtumamme hyväksi. Facebookin tapahtumasivua päivitettiin säännöllisesti tapahtuman aikana kuvien ja julkaisujen merkeissä ja tapahtuman jälkeenkin laitoimme kiitosjulkaisun kuvien kera kaikille osallistujille ja tapahtumaa tukeville henkilöille ja tahoille.

Jälkihoitoon kuuluu kiitoksien ja palautteen lisäksi palaveri ja yhteenveto tapahtuman onnistumisesta järjestäjien ja talkoolaisten kanssa. Pidimme heti tapahtuman jälkeen nuorisotilassa nopean palautekeskustelun talkoolaisten kera. Talkoolaiset kokivat tapahtuman järjestämisen ja siinä osallisena olemisen positiivisena kokemuksena, vaikka kaikkien mielestä osallistujia olisi voinut olla runsaammin ja tällöin myös toiminta alueella olisi ollut aktiivisempaa. Kaikki talkoolaiset olivat jo entuudestaan järjestäneet tapahtumia nuorille ja olleet mukana erilaisissa talkootöissä, joten heillä oli hyvä tuntuma toiminnan tuottamiseen ja ylläpitämiseen ja se kyllä näkyikin tapahtuman aikana hyvin.

Tapahtumaan liittyviä tehtäviä ei koettu raskaiksi ja ongelmatilanteita ei tapahtuman aikana syntynyt. Ulkotoimintaa ja pelejä suunnitellut talkoolaisnuori jäi valitettavasti omassa tehtävässään toimeettomaksi, mutta hän pystyi osallistumaan muihin työtehtäviin. Kaikkien talkoolaisten mielestä umpihankijalkapalloturnajaisten tapaisia, toiminnallisia ja liikunnallisia tapahtumia saisi olla jatkossakin Paltamossa ja vaikka osallistujia ei ollut ensimmäisellä kerralla paljon, uskoivat he tapahtuman houkuttelevan tulevaisuudessa enemmän osallistujia, mikäli samanlainen tapahtuma järjestetään.

Pidimme myös tapahtuman jälkeen palaverin Paltamon kunnanvirastolla 22.4.2016, johon osallistui lisäksi toimeksiantajan puolelta työnohjaajamme sekä nuoriso-ohjaaja. Kerroimme palaverin aluksi työnohjaajalle mitä tapahtumapäivä piti lopulta sisällään, millainen oli kävijämäärä ja millaista palautetta annettiin. Työnohjaaja ei päässyt itse osallistumaan tapahtumaan, joten oli tärkeää kertoa tapahtumapäivästä perusteellisesti. Nuoriso-ohjaajan läsnäolo palaverissa oli tärkeä järjestäjän näkökulmasta, mutta myös sen vuoksi, koska hänellä on yleensäkin näkemystä ja kokemusta paltamolaisten nuorten, lasten ja perheiden aktiivisuudesta tapahtumia kohtaan työnsä kautta. Hän osasi tuoda esimerkiksi erilaisia vertailukohtia aiempien tapahtumien pohjalta.

Kerroimme työnohjaajallemme, että mielestämme tapahtuma oli onnistunut ja hyvä, vaikka osallistujia ei ollutkaan runsaasti. Ihmiset olivat tyytyväisen oloisia tapahtumassa, pelihenki oli positiivinen ja myös talkoolaiset viihtyivät tehtävissään

ja kiittivät tapahtumasta. Suullinen palaute osallistujilta oli tapahtuman aikana hyvää ja heidän mielestään oli hienoa, että Paltamoon tuotiin tämän kaltainen liikunnallinen ja toiminnallinen tapahtuma. Tapahtumalle toivottiin myös jatkoa. Luimme myös palautteet, jotka olivat pääsääntöisesti kiitettävää, kehitettävää nähtiin lähinnä tapahtuman ajankohdassa, pääsiäisen aika oli monien mielestä huono ajankohta järjestää tapahtuma ja siksi paikalla ei ollut niin paljon osallistujia. Tapahtuman näkyvyyttä olisi myöskin palautteen perusteella toivottu paremmaksi.

Työnohjaajan mielestä ajankohdan syyksi ei tapahtuman osallistumismäärän vähyyttä ei tulisi laittaa. Hän totesi, että on hyvin vaihtelevaa eri tapahtumien osallistujien määrä. Monien vuosittaisissakin tapahtumissa, jotka ovat aina samaan ajankohtaan, toisinaan on paljon ihmisiä, toisinaan määrä on huomattavasti vähemmän. Hänen mielestään pienen kunnan tapahtumaksi Paltamon pääsiäispalloturnajaisissa oli hyvä määrä osallistujia ja paikallista väkeä.

Jälkihoitoon kuuluvan jälkimarkkinoinnin tiimoilta teimme myös Paltamon paikallislehti Väylään artikkelin tapahtumasta kuvien kera. Lehtiartikkelin (LIITE 1) tekeminen oli myös ehtona, jotta saimme markkinoidessa tapahtumaamme, ilmaisen lehtimainoksen Väylään. Lehtiartikkeli tapahtumasta oli tärkeä senkin vuoksi, että sen avulla pystyi kertomaan yleensäkin tapahtuman taustasta ja ideasta, mutta myöskin tuloksista ja onnistumisesta. Koska tapahtuma ei tavoittanut kohderyhmäämme, toimimme tämän myös lehtijutussa esille ja esitimme ikään kuin haasteen perheliikuntatapahtumiin osallistumiselle aktiivisemmin ja kannustimme järjestämään vastaavanlaisia tapahtumia jatkossakin kunnassa, toivoen, että se tavoittaa kohderyhmän paremmin.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

8.1 Tapahtuman onnistumisen arviointi

Arvioimme tapahtuman onnistumista palaverien muodossa, tapahtuman jälkeen. Keskeisimpiä arvioinnin kohteita ovat tavoitteiden onnistuminen ja mahdolliset jatkokehitysmahdollisuudet. (Vallo & Häyrinen 2012, 188.) Vallon ja Häyrisen (2012) mukaan palautepalaveri esimerkkirunko voisi olla tällainen:

1. Yleiset tunnelmat tapahtumasta
2. Missä onnistuttiin? Päästiinkö tavoitteeseen?
3. Mikä meni pieleen ja miten se voidaan välttää tulevaisuudessa?
4. Opit ja oivallukset

Arvioinnin mittarina toimi pitkälti myös asiakkaiden palaute tapahtumasta. Havainto, jonka omin silmin tapahtumassamme teimme, oli ilmapiirin keveys ja rentous läpi tapahtuman. Ihmiset olivat hyvillä mielin, nauravaisia ja keskustelivat toisensa kanssa. Vaikka sää ei ollut kovin hyvä, se ei tuntunut osallistujia häiritsevän.

8.2 Opinnäytetyöprosessin arviointi

Opinnäytetyöprosessi alkoi tutkimus- ja kehitystoiminta opintojaksosta syksyllä 2015. Opintojakson aikana saimme ohjausta opinnäytetyön valintaan, erilaisiin tutkimusmenetelmiin ja millä tavoin opinnäytetyöprosessi etenee, suunnitelmasta itse opinnäytetyön kirjoittamiseen. Opinnäytetyöprosessiin kuuluu aiheen valinta, suunnittelu, toteutus ja raportointi.

Aiheen valinta ja tutkimusmenetelmä olivat alusta saakka jo suhteellisen selkeitä meille. Halusimme järjestää talvisen tapahtuman perheille ja näin ollen tehdä toiminnallisen opinnäytetyön. Myöskin tapahtuman paikka oli jo valittu ennen kuin edes tarkempaa sisältöä oli mietitty. Tapahtuman sisällön, tarkemman tapahtumapaikan ja toimeksiantajan suhteen työ oli vielä aivan auki, emme olleet tehneet tarkempaa tarvekartoitusta ja kyselyä Paltamoon ennen varsinaista opinnäytetyöprosessin alkamista. Paikkakunta valikoitui sen tuttuuden vuoksi ja koska meillä oli omakohtaisia kokemuksia ja näkemyksiä siitä, että pienen kylään Paltamoon voisi ollakin tarpeellista ja ajankohtaista tuoda jotain uutta, liikkumiseen ja perheen kanssa yhdessä tekemiseen kannustavaa toimintaa.

Työn lähtökohdat ja tavoitteet

Toiminnallisessa opinnäytetyössä tuote, tapahtuma, opastus tai ohjeistus tehdään aina jollekin tai jonkun käytettäväksi, koska tavoitteena on joidenkin ihmisten osallistuminen toimintaan, tapahtumaan tai toiminnan selkeyttäminen oppaan tai ohjeistuksen avulla. Kohderyhmä ja sen rajaus ovat olennainen osa-alue opinnäytetyöprosessia. (Vilkka & Airaksinen 2003, 38 - 40.) Vaikka varsinainen tapahtuman tarkempi sisältö ja toimeksiantaja eivät olleet aluksi selvillä, koimme, että erityisesti perheille suunnattu tapahtuma olisi järjestämämme toiminnan kohderyhmä. Molemmilla on kokemusta perheliikuntaan liittyvän toiminnan järjestämisestä ja ohjaamisesta, niin opiskelujen, työn kuin vapaa-ajan talkootyön tiimoilta. Molemmille on jäänyt positiivinen ja motivoiva kuva perheiden ja lasten kanssa työskentelystä.

Onnistuneen tapahtuman järjestäminen vaatii paljon suunnittelutyötä ja ajallisesti suuren satsauksen (Vallo & Häyrinen 2012, 157). Koska tapahtumamme oli aivan uusi paikkakunnalla eikä vastaavanlaista turnausta ole aiemmin järjestetty, asetti se meille paljon työtä ja haastetta. Etenkin markkinoidessa tapahtumaa meidän tuli ottaa huomioon monia seikkoja, joita emme ensi alkuun edes tulleet ajatelleiksi. Toisaalta täysin uuden tapahtuman järjestäminen luo runsaasti mahdollisuuksia. Tapahtuman onnistumisella voidaan jatkossakin saada paikkakunnan ta-

pahtumatarjontaan hyvä ja kannattava talvitapahtuma perheille. Koimme tapahtuman suunnittelemisen mielekkääksi, koska pääsimme luomaan jotain uudenlaista Paltamoon, mutta toisaalta meillä oli tuki ja tuttuus, kun mukana tapahtumaprosessissa oli Paltamon nuorisotoimi. Molemmilla on kokemusta tapahtuman järjestämisestä ja toiselle liikuntataustoista johtuen vielä erityisesti liikuntatapahtumien järjestämisestä. Kuitenkin tapahtuman tuominen pienelle paikkakunnalle on erilaista verraten suurempiin kaupunkeihin. Pienillä paikkakunnilla tapahtumatarjonta on vähäisempää, aiheiltaan rajatumpaa ja samanlaiset tapahtumat kulkevat vuodesta toiseen. On silti tärkeää luoda uutta ja virkistää toimintaa kaikenlaisille paikkakunnille, sen asukasmäärästä, ikäjakaumasta ja resursseista huolimatta. Pienelläkin budjetilla ja tekijämäärällä voidaan luoda monenlaisia tapahtumia, kun on vain tarpeeksi intoa ja mielikuvitusta.

Paltamo on pieneksi kunnaksi hyvin eloisa ja kunnassa on paljon lapsiperheitä, joten perheliikuntatapahtuma sopi mielestämme paikkakunnalle. Meille annettiin toimeksiantajan puolelta vastuuta ja vapaita käsiä vaikuttaa itse kaikkiin tapahtuman järjestämiseen liittyviin tehtäviin, aina budjetin laatimisesta ohjelman valitsemiseen. Oli kannustavaa ja ilo huomata, kuinka tervetullutta ja tuettua tällainen toiminta ja tapahtuman järjestäminen Paltamossa on, kun vain innokkuutta ja järjestäjiä löytyy. Paltamon nuorisotoimi työntekijöineen oli aktiivinen ja osaava yhteistyökumppani. Näimme, että nuorisotyön merkitys Paltamossa ja osallisena erilaisen toiminnan järjestämiseen ja ylläpitämiseen on aktiivinen ja tärkeä, perheliikunnankin edistäjänä.

Toimeksiantajan tavoitteena eli kunnan näkökulmasta oli kehittää ja edistää Paltamon alueen perheliikuntatoimintaa sekä lisätä sisältöä talviajan tapahtumiin. Asetettu tavoite onnistui siinä suhteessa, että pystyimme toteuttamaan tapahtuman suunnitellusti ja lisäsimme sisältöä näin ollen kunnan talviajan tapahtumiin. Perheliikuntatoiminnan edistäminen taas ei onnistunut hyvin, koska perheitä ei ollut paikalla monta. Koska tapahtuma oli aivan uusi Paltamossa, ei se mahdollisesti herättänyt tarpeeksi luottamusta ja rohkeutta osallistua, koska aikaisempaa kokemusta turnajaismuotoisesti järjestetyistä peleistä tai yleensäkin tämän kaltaisesta

liikuntatapahtumasta ei välttämättä ole. Myöskin lajina umpihankijalkapallo ei herättänyt paikkakuntalaisissa kiinnostusta vähäisen osallistujamäärän perusteella, vaikka me oletimme sen olevan houkutteleva, matalan kynnyksen laji. Toisaalta vieraillessamme markkinoinnin tiimoilta Korpitien koululla, oppilaat osoittautuivat hyvin innokkaiksi ja kiinnostuneiksi tapahtumaa kohtaan. Ilmoittautumismuoto turnaukseen olisi voinut olla muu kuin sähköposti.

Omat tavoitteemme keskittyvät perheliikunnan edistämiseen, tapahtumaprojektin organisointiin ja tapahtuman johtamiseen. Tavoitteenamme oli edistää Paltamon kunnan aktiivisuutta liikunnallisena toimijana sekä aktiviteettitapahtumien järjestäjänä. Oman asiantuntijuutemme näimme kehittyvän lisäksi johtamisen ja yhteiskunnan näkökulmasta. Halusimme korostaa aktiviteettien ja liikunnan painoarvoa erityisesti perheliikunnan parissa ja sellaisilla paikkakunnilla, joissa liikuntamahdollisuudet eivät ole niin moninaiset ja liikuntatapahtumien määrä ei ole kovin suuri. Itse tapahtumassa koimme tavoitteidemme toteutuneen hyvin, lukuun ottamatta perheliikunnan edistämistä.

Otimme myöskin esille raportissa halun järjestää tapahtuma, perheiden varallisuudesta riippumatta. Tänä päivänä lapsiperheen kärsivät taloudellista niukkuutta yhä enemmissä määrin ja esimerkiksi Voutilainen (2013) tuo esille pro gradu – tutkielmassaan, joka käsittelee lapsiperheen köyhyyttä, että lapsiköyhyys on koko ajan kasvamassa ja pahoinvointi lisääntyy lapsiperheiden keskuudessa. Voutilainen (2013) viittaa myös pro gradu – tutkielmassaan Ritakallion (ks. Ritakallio 2007) tutkimukseen, jonka mukaan köyhyys ilmenee nykyaikana taloudellisten resurssien puutteena, varattomuutena ja rahan puutteena, joka rajoittaa perheiden ja lasten sosiaalista toimintakykyä ja mahdollisuuksia tyydyttää inhimillisiä elämisen kannalta välttämättömiä perustarpeita. (Voutilainen 2013, 6.) Koska lapsiperheiden köyhyys on lisääntynyt huomattavasti ja se rajoittaa perheen yhteistä tekemistä ja harrastamista, halusimme tarjota edullisen vaihtoehdon tehdä yhdessä ja herättää ajatuksia edullisista vaihtoehdoista. Tapahtumamme on esimerkki siitä, ettei kaikkeen tarvitse välttämättä varata paljon rahaa, jotta voi osallistua, vaan asioita voi tehdä edullisesti, jopa ilmaiseksi.

Tavoitteemme tapahtumaprojektin organisoinnin näkökulmasta onnistui hyvin, sillä emme kohdanneet tapahtuman suunnittelu- ja toteutusvaiheissa isompia ongelmia. Yhteistyö ja viestintä järjestäjien, yhteistyössä olevien ihmisten ja talkoolaisien kesken oli myös mutkatonta. Ainoat ongelmat liittyivät lähinnä tapaamisten sovittamiseen tapahtumaan liittyvien asioiden tiimoilta ja tapahtumaprojektin organisointia hieman hankaloitti, kun työryhmästä lähti muutama henkilö kesken projektin pois. Meidän täytyi tämän myötä ottaa enemmän vastuuta itsellemme ja jakaa myös enemmän vastuuta talkoolaisille.

Tapahtumaprosessissa meille tukea on antanut tapahtuman järjestämiseen liittyvä kirjallisuus ja aineisto, jota olemme myös käyttäneet opinnäytetyössämme teoriapohjana. Olemme teorian myötä osanneet kuljettaa tapahtuman aina ideasta toteuttamiseen ja huomioida kaikki oleelliset tapahtumamme järjestämiseen liittyvät tehtävät ja karsia turhat asiat pois. Esimerkiksi aivan alussa meillä oli paljon ideoita liittyen tapahtuman ohjelmaan ja oheistoimintaan, mutta resurssien ja aikataulun laatimisen jälkeen osasimme arvioida, mihin osaamisemme ja voimavaramme ja aikamme riittävät.

Toteutus

Olimme aikatauluttaneet päivämme niin, että ehtisimme tehdä kaiken valmiiksi hyvissä ajoin ennen tapahtuman alkua. Paikalle oli kutsuttu useampi tunti ennen tapahtuman alkamista nuorisohjaaja, nuorisotoimen puolesta meitä avustaneet nuoret sekä muut talkoolaiset. Kaikki järjestelyt sujuivat ongelmitta, lukuun ottamatta pieniä ongelmia grillin kanssa. Grillikin saatiin loppujen lopuksi toimimaan.

Tapahtumapaikan yleinen ilmapiiri oli erittäin iloinen ja virkeä läpi tapahtuman. Vaikka turnajaisissa olikin kyse kilpailusta ja pientä kilpailuhenkeä silloin tällöin esiintyikin, oli jokaisella osallistujalla koko ajan pelatessa pieni pilke silmäkulmassa. Kilpailulliset suoritukset tehtiin hyvässä hengessä, eikä kukaan pelannut

sääntöjen vastaisesti tai liian aggressiivisesti turnajaisissa. Tapahtumassa valvonut EA-henkilöstö ei joutunut onneksemme auttamaan ketään, säästyimme täysin loukkaantumisilta.

Turnajaisten jälkeen jaettiin hetimiten palkinnot kenttäalueella. Palkinnot jakautuivat joukkueiden kesken tasaisesti, joten tasavertaisuuden merkiksi ei tarvinnut keksiä uusia ratkaisuja. Aivan lopuksi otimme kilpailleiden joukkueiden kanssa yhteiskuvia, joita olemme käyttäneet opinnäytetyössämme.

Kuten aiemmin jo totesimme, ei perheitä osallistunut tapahtumaan muutamaa perhettä lukuun ottamatta, joten perheliikunnan edistäminen jäi tapahtumamme kautta lähes olemattomaksi. Kuitenkin teimme parhaamme, että paikalla olevat muutamat perheet osallistuisivat aktiviteetteihin ja onneksi kyseiset perheet olivatkin aktiivisia osallistujia. Oli hienoa, että vanhemmat pelasivat harjoituskentällä jatkuvasti jalkapalloa lastensa kanssa ja veivät heitä talutusratsastukseen. Paikalla oli myös monia lapsia, jotka olivat tulleet ilman vanhempia, sekin oli mukava huomata, että tapahtumassa olevat vanhemmat houkuttelivat ja ottivat muitakin lapsia mukaan pelaamaan kanssaan. Perheliikunnan edistäminen ei siis jäänyt aivan kokonaan tapahtumassa ja toivomme myös, että paikalla olevat perheet kannustaisivat mukaan perheitä, mikäli jatkossa vastaavanlainen tapahtuma tulee talviajalle ja kertoisivat kokemuksiaan meidän järjestämästä pääsiäispalloturnajaisista.

Palaute

Palautteen kerääminen on mielekästä tavoitteiden saavuttamisen arviointiin ja oman arvioinnin tueksi kohderyhmältä, jotta arvio ei jää subjektiiviseksi. (Vilka & Airaksinen 2013, 157.) Arvioidaksemme tapahtuman onnistumista, laadimme kirjallisen palautelomakkeen (LIITE 3), jonka osallistuja täytti tapahtuman aikana. Lomake oli kaksipuolinen ja siinä oli kahdeksan kappaletta avoimia kysymyksiä ja sen lisäksi lomakkeessa oli myös numeerinen arviointitaulukko. Kysymykset liittyi-

vät tapahtumamme onnistumisen arviointiin, kunnan aktiivisuuden arvioimiseen liikunnan edistäjänä ja tapahtumien järjestäjänä, sekä perheliikunnan merkitykseen yleensäkin.

Olemme jälkepäin pohtineet, olisiko palautelomake toiminut paremmin, jos olisi rajannut palautteen vain avoimiin kysymyksiin. Moni ei ollut jaksanut vastata kaikkiin kohtiin, koska kysymyksiä oli paljon. Lisäksi joissakin avoimissa kysymyksissä oli vielä tarkentavia kysymyksiä. Palautteita saimme 14 kappaletta ja se on mielestämme hyvä määrä ottaen huomioon, että osallistujien määrä oli 50-60. Siihen lukumäärään kuuluu kuitenkin lapsia, joita ei koskettanut niinkään kirjallisen palautteen antaminen, vaan heiltä kysyttiin palautetta tapahtumasta suullisesti. Palautelaatikko ja lomakkeet oli sijoitettu keskeiselle paikalle tapahtumaan buffetin viereen ja muistutimme palautteiden täyttämistä useaan kertaan kuulutuksen välityksellä. Keräsimme tapahtuman aikana lisäksi suullista palautetta osallistujilta.

Palautelomakkeen ensimmäisessä kysymyksessä kysyttiin, miten osallistuja koki Paltamon tukevan tällä hetkellä liikuntaan ja urheiluun liittyviä tarpeita. Ja pääsääntöisesti vastaajat kokivat, että kunta voisi tukea liikuntaa ja urheilua paremmin. Seuroja Paltamossa ei ole montaa ja niitä on hankala saada kokoon. Pääsiäispalloturnajaisten kaltaisia tapahtumia toivottiin enemmän Paltamoon. Jotkut palautteenantajat eivät olleet tietoisia, kuinka kunta tukee liikuntaa ja urheilua ja he räsikin ajatuksia, että kuinka paljon kunta tuo esille osallisuuttaan urheilun ja liikunnan tukemiseen, vaikka työnohjaaja antoi ymmärtää, että kunta on aktiivinen tässä monin eri tavoin. Urheilualueiden ylläpitämisestä ja urheilukerhojen, kuten pesiskoulun järjestämisestä annettiin kiitosta. Toivomme, että hyvin hoidettuja ja varusteltuja urheilualueita tullaan myös hyödyntämään monipuolisen perheliikunnan tarjoamisessa ja erilaisten tapahtumien järjestämisessä.

Toisessa kysymyksessä kysyttiin perheliikunnan tärkeyden kokemisesta ja perusteita siihen. Lasten ja vanhempien yhdessä viettämä aika ja tekeminen koettiin tärkeäksi ja sen vuoksi, että se edistää hyvinvointia ja perhesuhteita. Lisäksi lapset

oppivat liikunnan merkityksen vanhempien esimerkistä ja perheliikunta kannustaa yleensäkin kaikkia liikkumaan. Lisäksi palautteessa tuotiin esille, että on myös nautinnollista ja palkitsevaa puuhailla lasten kanssa. Palautteen perusteella voidaan todeta, että perheliikuntaan liittyvä toiminta nähdään merkityksellisenä, eikä vain perheille, vaan kaiken ikäisille ihmiselle. Juuri tämän vuoksi järjestämämme tapahtumakin oli suunnattu kaikille, vaikka perheet olivatkin keskeinen kohde-ryhmä. Aikuiset kannustavat lapsia ja nuoria liikkumaan ja toisin päin.

Kolmannessa kysymyksessä selvitettiin, tarvitsiko palautteen antajan mielestä kunta enemmän tietoa perheliikunnasta ja sen menetelmistä sekä lisäksi tiedusteltiin, millä tavoin perheliikuntaa kunnassa voidaan parantaa ja liikkumisintoa lisätä. Palautteen mukaan koko perheen kerhoja voisi Paltamoon lisätä ja ilmoittaa niistä paikallislehdessä. Lisäksi koulu toimisi palautteen mukaan hyvänä perheliikunnan kannustajana, tiedon jakajana ja tiedottajana erilaisiin tapahtumiin. Kuntalaisilta tulisi kysyä millaiseen toimintaan he osallistuisivat ja sen myötä suunnitella ja toteuttaa tapahtumia. Monessa palautteessa tähän kohtaan ei ollut osattu vastata. Kysymys oli ehkä haastava, sillä emme voineet tietää, olivatko kaikki osallistujat ja palautteen antajat välttämättä paltamolaisia, jolloin käsitys kunnan tilanteesta ei ollut välttämättä kaikille selkeä. Pääsiäisen aikaan on mahdollista, että kävijöitä tulee muualtakin vapaiden vuoksi. Mielestämme palautteessa oli hyviä kehittämissuhteita perheliikunnan parantamiseen ja ne olivat toteutuskelpoisia ja realistisia. Pienilläkin muutoksilla ja toimilla voidaan saada aktivoitua perheitä ja sen myötä kuntakin näyttäytyy asukkailleen kehittyvänä, aktiivisena ja asukasmyönteisenä paikkana asua.

Neljäs kysymys koski palautteen antajan mieltymyksiä, eli millaisiin liikunnallisiin tapahtumiin hän osallistuisi mielellään. Ulkotapahtumat, joukkueurheilulajit ja pesäpallo nousivat palautteissa esille, mutta erityisesti korostettiin vapaamielistä toimintaa, mitä meidänkin tapahtuma oli tarjonnut. Myöskin moni oli sitä mieltä, että kaikenlainen liikunnallinen tapahtuma kiinnostaa. Ehkäpä ei ole juuri merkitystä millaisia lajeja tapahtumassa pelataan, kun tapahtuman ilmapiiri on rento, kannus-

tava ja kaikille avointa. Positiivinen ilmapiiri madaltaa osallistumista niidenkin kohdalla, jotka tavallisesti epäröivät mukaan tulemistä. Korostimme markkinoidesamme tapahtumaa esimerkiksi koululuokille, että kilpaileminen ei ole ensisijainen asia, vaan hauskan pitäminen.

Viidennessä kysymyksessä kysyttiin tapahtumien tarpeellisuudesta Paltamon kunnassa. Ilman suurempia perusteluita Paltamoon tarvitaan palautteen antajien mukaan enemmän tapahtumia ja liikunnallisia tapahtumia erityisesti. Vaikka Paltamo on osoittautunut aktiiviseksi kunnaksi ja siellä on useita organisaatioita, jotka järjestävät monipuolista toimintaa, tilaa löytyy uusille ideoille, eikä perheliikuntatapahtumia löytynyt juuri kunnan tapahtumatarjonnassa. Turnajaismaisesti toteutettuja tapahtumia ei löytynyt lisäksi lainkaan ja tapahtumamme myötä se koettiin hyväksi toteuttamistavaksi.

Kuudennessa kysymyksessä kysyttiin pääsiäispalloturnajaisten hyviä puolia ja tapahtuma koettiin uutena ja erilaisena, jossa korostettiin leikkimielisyyttä. Pelihenki pysyi koko ajan hyvänä. Kiitosta sai myös järjestelyjen toimivuus ja maskotti. Tavoitteemme mutkattomuudessa ja myönteisen ilmapiirin ylläpitämisessä toteutuivat mielestämme hyvin, vaikka tapahtumapäivänä oli vielä epävarmuutta ovatko kaikki asiat otettu huomioon ja vaikuttaako esimerkiksi huono sää tunnelmaan. Kuitenkin kaikki näytti toteutuksen aikana hyvältä ja palautekin kertoi hyvän toteutuksen puolesta.

Seitsemäs kysymys koski tapahtuman kehitettäviä ominaisuuksia ja melkein kaikkien vastanneiden mukaan ajankohtaa olisi voinut olla parempi ja näkyvyyttä tapahtumalle enemmän. Tapahtuma voisi kasvaa tulevaisuudessa isommaksi. Tapahtumamme osallistujamäärä ja palaute vaikuttavat varmasti jatkossa suunnitteluun ja tapahtumaprosessiin, mikäli vastaavanlainen tapahtuma tullaan jatkossakin toteuttamaan. Ajankohtaa varmasti tullaan harkitsemaan ja sisältöä muuttamaan ja kehittämään. Emme tehneet lainkaan ennakkokyselyä lajitoiveista kuntalaisille, työryhmämme nuoria lukuun ottamatta, emmekä myöskään oheistoiminnasta. Kenties tapahtumamme olisi houkutelut enemmän osallistujia, jos olisimme

keränneet kuntalaisilta etukäteen, vaikka gallupin kautta toiveita lajin ja oheistoinnin suhteen. Toisaalta se olisi teettänyt meille enemmän työtä ja aika oli hyvin rajallinen ja riitti juuri siihen työhön, mitä nyt teimme tapahtuman eteen.

Näkyvyyden suhteen, meillä oli alun perin tarkoitus markkinoida tapahtumaa myös erilaisten mainosvideoiden kautta ja olla aktiivisempia päivittämään Facebookin tapahtumasivua, mutta markkinointivastaavaksi nimetty työryhmän nuori lähti kesken projektin pois ja työmäärä oli sen verran suuri, etteivät aikamme riittäneet niin monipuoliseen markkinointiin, kuin olisimme toivoneet. Snapchat ja Instagram ovat myöskin suosittuja videoiden ja kuvien jakopalveluita, joiden kautta olisi ollut hauska kokeilla markkinointia. Toivommekin, että jatkossa tapahtumamarkkinoinnissa voisi käyttää tulevaisuudessa erilaisempia markkinointikanavia.

Paltamon kokoisessa paikkakunnassa tieto tapahtumista leviää yleensä hyvin kuntalaisten välityksellä ja kuntalaiset houkuttelevat toisiaan mukaan tapahtumiin, luotimme aika paljon ”puskaradio” –mainontaan. Korpitien koululla vierailu ja kiertäminen alakoulun luokissa tapahtuman markkinoinnin merkeissä olivat mielestämme onnistuneet ja hyvä kokemus. Saimme todella hyvän vastaanoton oppilailta ja opettajilta. Kysymyksiä ja uteliaisuutta tapahtumaa kohtaan heräsi jokaisessa luokassa. Kuitenkin yllätti, ettei koululaisia perheineen kuitenkaan saapunut paikalle, vaikka moni kertoi jo heti osallistuvansa tapahtumaan. Viestin vieminen vanhemmille ehkä jäi tai sitten oppilaat jäivät siihen olettamukseen, että joukkue kerätään luokasta ja opettaja voi auttaa siinä, sillä sitä monissa luokissa suunniteltiin ääneen. Rehtori laittoi myös Wilman, koulun hallinto-ohjelman kautta viestiä tapahtumasta vanhemmille, muttei voi tietää kuinka moni vanhemmista loppujen lopuksi luki tiedotteen tapahtumasta. Markkinoinnin tehokkain hetki jäi mielestämme ehkä turhan myöhäiseen ajankohtaan ja se vaikutti ehkä siihen, ettei tapahtumasta ehtinyt herätä luottavainen ja varma olo.

Kahdeksas kohta palautelomakkeessa oli vapaan sanan kohta, johon sai antaa vapaasti vielä palautetta, mikäli sellaista vielä oli annettavana. Aika monessa palautteessa tämä kohta oli tyhjä, joten ehkä aikaisemmat kysymykset olivat olleet

riittävän tyhjentäviä palautteen antamisessa. Kuitenkin kiitosta annettiin siitä, että tällainen tapahtuma oli järjestetty ja kielteistä sanottavaa ei ollut laisinkaan. Tapahtuman osallistujilla oli palautteen perusteella ollut mukava päivä tapahtumassa ja he olivat kokeneet sen onnistuneeksi.

Avoimien kysymysten lisäksi oli numeerinen arviointitaulukko, jossa arvioitiin asteikolla 1-5 tapahtuman kokonaisarvosanaa, tapahtuman organisointia ja käytännöllisyyttä, odotuksien täyttymistä, tapahtuman sopivuutta itselle ja mahdolliselle seurueelleen ja järjestäjien huomioon ottamista omissa ja seurueen tarpeissa tapahtuman aikana. Taulukossa oli siis viisi erilaista arviointikohtaa. Tulokset olivat kaikkien palautelomakkeiden ja arviointikohtien osalta joko 5 eli kiitettävä tai 4 eli hyvä. Yhteenkään kohtaan ei ollut arvioitu numeroilla 3, 2 tai 1. Numero 3 on tyydyttävä, numero 2 välttävä ja numero 1 tyydyttävä. Huomasimme jälkepäin, että emme olleet sijoittaneet numeroiden merkityksiä taulukon viereen, mutta uskomme, että palautteen antajat ovat suurin piirtein tienneet, mitä mikäkin numero tarkoittaa.

Hyvä palaute oli osoitus ja merkki siitä, että vaikka osallistujamäärä ei olisi huomattava ja toteutus hieman muuttui turnajaisten osalta vähäisen joukkumäärän vuoksi, ei hyvää tapahtumaa rakenna määrä, vaan laatu. Jos järjestäjät pysyvät iloisina ja reippaina, toimintaa pidetään yllä positiivisen hengen nimissä ja tarjotaan mitä luvataan, tapahtuma voi olla osallistujalle erinomainen kokemus. Toivomme, että hyvää palautetta tapahtumasta ei annettu vain meille, vaan tapahtumasta kerrottaisiin myöskin muille, niille, jotka eivät tällä kertaa tapahtumassa olleet mukana, mutta kenties jatkossa hyvän palautteen vuoksi. Usein ihmisten tarvitsee kuunnella toisten kokemuksia, ennen kuin itse uskaltaa mukaan. Uutuuden jännitys häviää ja tapahtumasta tulee jo tuttu. Toivottavasti pääsiäispalloturnajaiset saisivat jatkoa Paltamossa jo hyvän palautteen perusteella.

Työnohjaaja oli myös hyvillään, kuullessaan palaverissa tapahtuman jälkeen hyvästä palautteesta. Hän näki myöskin tapahtumalle jatkomahdollisuuksia tulevai-

suudessakin, mikäli järjestäjiä ja intoa järjestämiseen löytyy. Eri mieltä hän oli palautteiden kehitettävistä asioista ajankohdan suhteen. Hänen mielestä syy tapahtuman vähäiseen osanottoon, etenkin perheiden osalta, ei olisi ajankohdassa, vaan on hyvin vaihtelevaa yleensäkin kunnan tapahtumien osallistujamäärä, samainen tapahtuma voi olla tänä vuonna yleisömenestys, mutta toisena vuonna osallistujamäärä on vähäinen. Työnohjaaja toi esille palaverissa myöskin, että tämän kaltaisen tapahtuman järjestäminen voisi olla osa Nuorisotapahtuma -kurssin sisältöä, mikäli nuoria saadaan toimintaan tulevaisuudessa mukaan.

8.3 Opinnäytetyön luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuksenteekoon, kuten myös toiminnallisen opinnäytetyön toteutukseen ja sen raportointiin liittyy hyvin paljon eettisiä kysymyksiä. Tiedon hankintaa ja sen julkaisemista varten on yleispäteviä tutkimusperiaatteita, joita tulee noudattaa. Viime kädessä periaatteiden noudattaminen on kuitenkin yksittäisen tutkijan vastuulla. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2014, 25.) Työssämme keskeisimpänä eettisenä seikkana on ihmisarvon ja toimeksiantajan kunnioittaminen. Emme hanki tietoa ilman toimeksiantajan lupaa, emmekä myöskään julkaise tietoa omalla luvallamme. Nimien julkaisuun olemme pyytäneet asianosaisilta henkilöiltä luvat, välttääksemme yksityisyydensuojan rikkomisen.

Tapahtumaa suunnitellessa ja markkinoidessa, olemme tuoneet yhteistyötä kanssamme tekeville ja kaikille markkinoinnin kohteena oleville henkilöille ilmi, että järjestämme tapahtuman Kajaanin ammattikorkeakoulun opinnäytetyön nimissä. Myös opinnäytetyön tarkoitus ja tavoitteet ovat olleet avointa tietoa. Työssä luotettavuus ja eettisyys ilmenevät niin, että kaikkeen julkaisemaamme on kysytty lupa henkilöiltä, jotka julkaistavaan materiaaliin jollakin tapaa liittyvät. Esimerkiksi tapahtumasta ottamamme kuvat ovat luvallisesti julkaistu kaikkien läsnäolijoiden suostumuksella. Ja koska tapahtumassamme oli alaikäisiä lapsia, heidän kuvistaan tuli olla vanhempien suostumus. Myöskään tapahtumamainoksessamme

emme ole käyttäneet tekijänoikeuksilla suojattuja kuvia, vaan kuvat on otettu itse. Paltamolainen taiteilija ja mainosalan ammattilainen on työstänyt Paltamon kuntatiedotteeseen mainoksen, jota käytämme hänen luvalla opinnäytetyöposterisamme.

Työ on kirjoitettu itse, eikä työssä ole käytetty plagiointia. Plagiointi on taiteellista tai tieteellistä varkautta, jossa on kyse toisen tekijän ideoiden, ajatusten, kuvien, videoiden tai muiden materiaalien viemisestä omiin nimiinsä (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2014, 122). Työssämme olemme pyrkineet käyttämään mahdollisimman uusia lähteitä luotettavuuden lisäämiseksi. Kuvatessamme Paltamon kunnan ja nuorisotyön toimintaa ja osallisuutta tapahtuman järjestämiseen ja sen tukemiseen, olemme käyttäneet tietojen perustana työnohjaajan ja nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajan haastatteluja, jotka toteutimme palaverien yhteydessä sekä sähköpostitse. Molemmat työskentelevät kunnassa ja ovat sellaisessa asemassa, että heiltä saatu tieto saa luotettavuutta.

8.4 Oman ammattitaidon kehittyminen

Oman ammattitaidon kehittymistä olemme peilanneet Kajaanin ammattikorkeakoulun nettisivuilta löytyviin liikunnan ja vapaa-ajan sekä matkailun koulutusohjelman ammatillisiin kompetensseihin. Opinnäytetyössä matkailun koulutusohjelman kompetenssit näkyvät palvelukulttuuriosaamisen ja palvelujärjestelmäosaamisen kehittymisenä (Matkailun koulutusohjelma 2013). Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelman kompetensseista taas esille tulivat ihmisen hyvinvointi- ja terveysliikuntaosaamisen sekä liikunnan yhteiskunta-, johtamis- ja yrittäjäosaamisen kehittyminen (Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma 2013).

Matkailun kompetensseissa toimintaympäristön ja kohderyhmän tunteminen on tärkeää, jotta oikeanlaista ja hyvää palvelua voidaan asiakkaille tarjota (Matkailun koulutusohjelma 2013). Järjestämämme tapahtuman suunnittelussa ja kaikissa

sen sisältöön liittyvissä valinnoissa on täytynyt ottaa huomioon kohderyhmämme eli asiakkaittemme tarpeet ja mieltymykset. Niitä olemme voineet selvittää työryhmämme kautta ja perehtymällä Paltamon jo olemassa olevaan tapahtumatarjontaan ja tapahtumien suosioon. Toimintaympäristön tunteminen auttaa määrittelemään oikean kohderyhmän ja samalla toimintaympäristö antaa edellytykset millainen tapahtuma on mahdollista järjestää.

Ammatilliset tavoitteemme keskittyivät liikunnallisista lähtökohdista perheliikunnan edistämiseen sekä matkailun näkökulmasta tapahtumaprojektin organisointiin ja johtamiseen. Yhteisenä ammatillisena ja asiantuntijuutta kehittävänä tavoitteena pidimme Paltamon kunnan aktiivisuuden edistämistä liikunnallisena toimijana sekä aktiviteettitapahtumien järjestäjänä. Matkailun näkökulmasta ammatilliset tavoitteet eli tapahtumaprojektin organisointi, sen esittely ja johtaminen toteutuivat hyvin Paltamon pääsiäispalloturnajaisia toteuttaessa. Tapahtuman järjestäjänä vastuu tapahtuman organisoinnista oli pääasiassa meillä opinnäytetyön tekijöillä.

Me määrittelimme tapahtumalle tarkoituksenmukaiset kehykset, kohderyhmän ja tapahtumamuodon, koska tapahtuma liittyi opinnäytetyöhömme. Koska toimeksiantajan puolelta työnohjaaja kiinnostui heti ajatuksistamme ja valitsemastamme aiheesta järjestää perheliikuntatapahtuma, onnistuimme valitsemaan hyvän aiheen ja osasimme perustella hyvin, miksi talvella sijoittuva, liikunnallinen perheliikuntatapahtuma olisi mielestämme kokeilemisen arvoinen tapahtuma Paltamossa. Vakuuttavuutta aiheemme esittelyssä toivat perehtyneisyys Kainuun perheliikuntatapahtumiin, erityisesti Paltamon tapahtumatarjontaan ja omat kokemukset Paltamosta asuinkuntana.

Suurin vajaavaisuus löytyy varmastikin perheliikunnan edistämisen saralta. Emme tavoittaneet markkinoinnillamme perheitä kohderyhmänä, joita tapahtumaamme keskeisesti tavoittelimme. Vaikka markkinointimme suuntautui pääasiallisesti Korpitien koulun ala-asteella ja sitä kautta koteihin koko perheelle, emme saaneet tapahtumaamme juurikaan kohderyhmäämme koululaisia perheineen. Innostusta

tapahtumaamme kohtaan syntyi vierailujemme tuloksena, mutta siitäkään huolimatta innostuneita ei saatu paikan päälle tapahtumaan.

Pohdimme, oliko ajankohta huonosti ajateltu perheiden osallistumisen kannalta, sillä pääsiäisenä perheillä on usein esimerkiksi reissuja useiden vapaapäivien myötä. Työnohjaajamme totesi palautepalaverissa, ettei laittaisi tapahtuman ajankohtaa syyksi vähäisempään osallistujamäärään. Hän vertasi vähäistä osallistujamäärää muihin vastaaviin ensi kertaa järjestettäviin tapahtumiin; vastaavan tapahtuman vetoisuus olisi varmasti seuraavan kerran järjestettäessä huomattavasti suurempi. Paikkakuntalaiset ehkä lähtevät vähän hitaammin kokeilemaan uusia asioita, perinteiset ja tutut tapahtumat houkuttelevat paremmin ihmisiä paikalle. Hyvin suuri merkitys on myös sen hetken trendeillä. Ihmiset innostuvat ja lähtevät mukaan sellaiseen toimintaan, jonka he kokevat ajankohtaiseksi.

8.5 Kehitysideat

Työnohjaajan kanssa pidetyn palautepalaverin merkityksellisin johtopäätös oli se, että tapahtuman jatkuvuudelle tarvitaan riittävät edellytykset. Koska tapahtuma järjestettiin ensimmäistä kertaa, ei se ole aikaisemmin voinut lunastaa paltamolaisten luottamusta onnistuneena ja mielekkäänä tapahtumana. Tähän tarvitaankin useamman tapahtuman kokemus, yksi onnistunut tapahtuma on jo varmasti lisäämässä osallistujien määrää seuraavaa tapahtumaa ajatellen.

Välttämättä tapahtuman sisältöä ei tarvitsisi muuttaa suuremmin, mutta voisi kuntalaisilta kuitenkin etukäteen tiedustella toiveita lajista, jota voisi pelata turnajaismuotoisesti talvella. Umpihankijalkapallon lisäksi talvella voisi pelata esimerkiksi jääpalloa, mutta se taas tarkoittaisi, että joko järjestäjillä olisi tarjota välineitä osallistujille tai sitten kaikilla olisi omat mukanaan. Umpihankijalkapallo on lajina siinä mielessä helppo, että se ei vaadi osallistujilta välineitä, ainoastaan sopivan vaateuksen pelata hangessa.

Avoimien ovien päivä nuorisotiloihin jäi hieman muun toiminnan varjoon, eli jatkossa sitä tulisi korostaa sekä markkinoinnissa, että paikan päällä ja toimintaa järjestää sisätiloihinkin. Toisaalta olisiko parempi järjestää erikseen avoimien ovien päivä nuorisotiloihin, sillä muuten tapahtumassa kilpailee liian moni toiminta keskenään ja joku jää vähemmälle. On ehkä riittävää keskittää perheliikuntatapahtuma ainoastaan liikuntaan ja toimintaan ulkona.

Tulimme myös pohtineeksi tapahtumaprojektin kehitysnäkymiä. Keskeisin jatkokehitysidea on mielestämme tapahtuman tuotteistaminen: tämä tuo tapahtumalle lisää uskottavuutta ja jatkuvuutta tuleviin vuosiin. Mielestämme kuitenkin ennen tuotteistamisprosessia on tärkeä tutkia paltamolaisien perheiden liikuntamotiiveja, jopa myös lajikyselyiden ohella. Keskeisimpiä tutkittavia seikkoja voisivat olla seuraavia: motivoiko perheliikunta paltmolaisia, minkälaisiin liikuntatapahtumiin he haluaisivat Paltamossa osallistua, minkälaiset liikuntatempaukset saavat heidät liikkeelle. Näissä tulisi kuulla tasapuolisesti sekä lapsia että aikuisia. Tutkimus toisi parannellulle tapahtumakonseptille luotettavuutta, koska tuolloin on otettu kohderyhmän näkökulma huomioon ja tapahtuman järjestäjillä sekä heidän tuotoksellaan on tietoinen pyrkimys vastata paremmin kohderyhmän toiveita. Pohdimme myös perheliikuntatapahtuman yhdistämistä jo ennestään tutun tapahtuman yhteyteen, jolloin kynnyksensä tapahtumaan osallistumiseen laskee.

Se, muodostuuko tapahtumasta perinne, on hyvin pitkälti kiinni siitä, millaisen suosion ensimmäinen tai muutamat ensimmäiset tapahtumat saavat. Vaikka jokin tapahtuma osoittautuisi menestykseksi heti alusta alkaen, jatkuvuuden takaamiseksi sen on uusiuduttava joka kerta joltakin osin. (Vallo & Häyrynen 2014.) Aivan uuteen tapahtumaan, jonka järjestäjätkin ovat uusia, ei välttämättä rohkene niin helposti osallistua. Mielestämme tällainen korostuu etenkin pienemmillä paikkakunnilla, joissa uusia tapahtumia tulee hitaammin verraten kaupunkeihin ja isompiin asutuskeskuksiin. Tapahtuman on siis lunastettava ensiksi paikkansa paikkakunnan tapahtumatarjonnassa, mutta sen lisäksi, sen on pystyttävä uudistumaan ja kehittymään, jotta ihmiset ovat edelleen kiinnostuneet osallistumaan tapahtumaan.

Hurme (2008) kertoo Soinisen ja Väänäsen (2011, 72) mukaan perheliikunnan olevan koetusti turvallinen ja hyvä tapa harrastaa liikuntaa. Aktiivisuus perheliikunnasta on kuitenkin pitkälti vanhempien käsissä. Vanhempien arvot ja asenteen vaikuttavat heidän omaan liikunnalliseen käyttäytymiseensä ja siitä edelleen heidän lapsiinsa. Liikunnan tärkeyden ymmärtämisen tuleekin lähteä ensisijaisesti perheen vanhemmista. (Soininen & Väänänen 2011, 72.) Tämän vuoksi markkinoinnin pääasiallisena kohderyhmänä olisi voinut olla lasten sijasta vanhemmat; vaikka lapset ovatkin keskeinen tuotteen kuluttajaryhmä, tarvitaan tähän kuitenkin vanhempien innokkuutta ja motivaatiota. Paltamolaisille vanhemmille voisikin mielestämme järjestää perheliikuntaan liittyviä luentoja, joista he saisivat informaatiota perheliikunnan tärkeydestä ja sen toteuttamiskeinoista.

LÄHTEET

Alasalmi, E., Anttila, E., Hokkanen, V., Homanen, E., Horto, A., Hurskainen, L., Härkönen, S., Karjalainen, T., Koponen, B., Laine, S., Leinonen, I., Leinonen, T., Niskanen, A., Nuortimo, P., Rautio, S., Remes, M., Seppänen, M. & Toivonen, K. 2013. Paltamon lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2014. Viitattu 3.4.2016. http://kafi.tutka.net/pa_paatokset/kokous/2014526-6-1.PDF

Arvonen, S. 2007. Meidän perhe liikkuu: Vanhemman vinkit. Jyväskylä: WSOYpro

Arvonen, S. 2004. Perheiden liikuttajan opas. Helsinki: Suomen latu.

Arvonen, S. 2001. Talvitouhut – joka sään ulkoiluvinkit. Helsinki: Edita.

Hakamäki, P., Aalto-Nevalainen, P., Saaristo, V. & Ståhl, T. 2015. Liikunnan edistäminen kunnissa 2010–2014 seurantaraportti. Viitattu 5.4.2016. <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2015/liitteet/okm18.pdf?lang=fi>

Hirsjärvi, R., Remes, P. & Sajavaara, P. 2015. Tutki ja kirjoita. 19. painos. Helsinki: Tammi.

Ilmoitus yleisötilaisuudesta. 2016. Poliisi. Viitattu 15.3.2016. https://www.poliisi.fi/luvat/ilmoitus_yleisotilaisuudesta

Kainuun Tapahtumat. 2016. Viitattu 5.4.2016. <http://asiakkaat.bms.fi/kainuunta-pahtumat/tapahtumat.asp?viz=1&kunta=paltamo>

Kauhanen, J., Juurakko, A. & Kauhanen, V. 2002. Yleisötapahtuman suunnittelu ja toteutus. Kustantaja: Sanoma Pro Oy.

Kiero, K. 2013. Onnistunut tapahtumamarkkinointi vaatii hyvää suunnittelua. Kirjoitus Mustikkamaa-blogissa. Viitattu 13.5.2016. <http://mustikkamaa.fi/blogi/82/onnistunut-tapahtumamarkkinointi>

Kinnunen, V. 2016. Esittelyteksti. Sähköpostiviesti 11.5.2016. Vastaanottaja T. Kuisma.

Kunnanhallitus. 2012. Leikkipuisto Paltamon keskustaan. Pöytäkirja 15.03.2012 Pykälä 61. http://kafi.tutka.net/pa_paatokset/kokous/2012424-7.HTM

Laakso, L. 2007. Johdatus liikuntapedagogiikkaan ja liikuntakasvatukseen. Teoksessa Heikinaro-Johansson, P. & Huovinen, T. (toim.) 2007. Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. 2. uudistettu painos. Helsinki: WSOY.

Laine, K. & Ståhl, T. 2015. Liikuntavaikutusten ennakoarviointia tarvitaan päätöksenteossa. Liikunta & Tiede 50, 2-3/2015, 67. http://www.lts.fi/sites/default/files/page_attachment/lt2-315_66-69_lowres.pdf

Lapsen oma liikuntaharrastus. 2016. Neuvokas Perhe - Suomen Sydänliitto ry. Viitattu 5.5.2016. <http://www.neuvokasperhe.fi/liikuntaharrastus-lapsen-ehdoilla>

Lasten ja nuorten liikunnan asiantuntijaryhmä. 2008. Fyysisen aktiivisuuden suositus kouluikäisille 7-18-vuotiaille. Viitattu 3.5.2016. http://www.ukkinstituutti.fi/fi-lebank/1477-Fyysisen_aktiivisuuden_suositus_kouluikaisille.pdf

Liikuntapiirakka. 2016. UKK-insituutti. Päivitetty 5.6.2015. Viitattu 1.5.2016. <http://www.ukkinstituutti.fi/liikuntapiirakka>

Liikunnan ja vapaa-ajan koulutusohjelma. 2013. Kajaanin ammattikorkeakoulu. Viitattu 1.5.2016. <https://www.kamk.fi/fi/Opiskelijalle/Opetustarjonta/Liikunnanohjaaja/OPS2013>

Liikunnan vaikutukset. 2016. Terve Koululainen. Viitattu 5.4.2016. <http://www.tervekoululainen.fi/elementit/fyysinenaktiivisuus/liikunnanvaikutukset>

Liikunta ja ulkoilu. 2016. Paltamon kunta. Viitattu 6.4.2016. <http://www.paltamo.fi/vapaaaika/95>

Matkailun koulutusohjelma. 2013. Kajaanin ammattikorkeakoulu. Viitattu 1.5.2016. <https://www.kamk.fi/fi/Opiskelijalle/Opetustarjonta/Restonomi/OPS2013>

Nuortimo, P. 2016. Kysymyksiä opinnäytetyötämme varten. Sähköpostiviesti 9.5.2016. Vastaanottaja T. Kuisma.

Opas tapahtuman viestintään & markkinointiin Tampereella. 2013. Tampere Event Office. Viitattu 5.5.2016. <http://docplayer.fi/415520-Opas-tapahtuman-viestintaan-markkinointiin-tampereella.html>

Paltamon pitäjäratekia. 2013. Paltamon kunta. Viitattu 6.4.2016. https://asiakas.kotisivukone.com/files/paltamo.palvelee.fi/hyvksytyy_paltamon_pitjratekia.pdf

Pelisäännöt. 2015. Suomen Palloliitto. Viitattu 4.5.2016. <https://www.palloliitto.fi/uusimaa/pelitoiminta/pelisaannot>

Perhe. 2016. Tilastokeskus. Viitattu 6.4.2016. <http://www.tilastokeskus.fi/meta/kas/perhe.html>

Perhe. 2016. Tukiverkko. Viitattu 9.5.2016. <http://www.tukiverkko.fi/hyvinvointi/ihmissuhteet/perhe/.html>

Puustjärvi, A. 2011. Lapsen tasapainoisen kehityksen tukeminen. Viitattu 11.4.2016. <http://www.sooli.fi/kevat2011/lapsentasapainoisenkehityksentukeminen.pdf>

Soininen, S. & Väänänen, M. 2011. ”Kun ihmiset hoksais et kuin helppoa se perheliikunta on.” Perheliikunnan harrastaminen 4-luokkalaisten perheissä. Opettajankoulutuslaitos. Jyväskylän yliopisto. Pro Gradu -tutkielma. Viitattu 6.3.2016. <https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/27090/URN:NBN:fi:ju2011052910932.pdf?sequence=1>

Sosiaali- ja terveysministeriö, opetusministeriö & Nuori Suomi ry. 2005. Sosiaali- ja terveysministeriön oppaita 2005:17. Varhaiskasvatuksen liikunnan suositukset. Yliopistopaino oy: Helsinki. Viitattu 6.4.2016. <http://www.sport.fi/system/resources/W1siZiIsIjIwMTMvMTEvMjcvMTRfMjNfNDBfNzE1X1ZhcmlhhaX-NrYXN2YXR1a3Nlbl9saWlrdW5uYW5fc3Vvc2I0dWtzZXQucGRmll1d/Varhaiskasvatuksen%20liikunnan%20suositukset.pdf>

Tapahtumajärjestäjän opas. 2012. Tapahtumatoimisto Tampere Event Office. Viitattu 8.4.2016. <http://docplayer.fi/1043965-Tapahtumajarjestajan-opas.html>

Tietoa Paltamosta. 2016. Paltamon kunta. Viitattu 6.4.2016. <http://www.paltamo.fi/kunta>

Tuomaala, S., Huotari, P., Liukkonen, J. 2009. Iloa suksilla – Kouluhiihtotapahtuma lasten kokemana. Liikunta & Tiede 46 (1), 30 – 35.

Vallo, H. & Häyrynen, E. 2012. Tapahtuma on tilaisuus: Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. Helsinki: Tietosanoma.

Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Voutilainen, H. 2013. Lapsiperheiden köyhyys ja toimeentulon vaikeudet sosiaalityön ammattilaisten jäsentäminä. Yhteiskuntatieteiden laitos. Itä-Suomen yliopisto. Pro gradu -tutkielma. Viitattu 5.5.2016. http://epublications.uef.fi/pub/urn_nbn_fi_uef-20130217/urn_nbn_fi_uef-20130217.pdf

World Health Organization. 2016. Physical activity. Viitattu 2.4.2016.

http://www.who.int/topics/physical_activity/en/

Zimmer, R. 2001. Liikuntakasvatuksen käsikirja: Didaktis-metodisia perusteita ja käytännön ideoita. Helsinki: LK-kirjat.

LIITTEET

LIITE 1 Paltamon paikallislehti Väylän lehtiartikkeli, ilmestynyt 6.4.2016

LIITE 2 Paltamon Pääsiäispalloturnajaisten diplomi

LIITE 3 Tapahtuman palautelomake

LIITE 4 Paltamon kuntatiedote 2 maaliskuu 2016

LIITE 5 Ryhmäkuva joukkueista ja järjestäjistä

Pääsiäispalloturnajaiset

Pallo liikkui kentällä sukkelaan lauantaina 26.3. Paltamon Pääsiäispalloturnajaisissa, jossa pelattiin umpihankijalkapalloa kahden vahvan joukkueen Pakkoa keltua ja Club209&Prospects kesken. Tapahtuman ja koko idean takana ovat kaksi Kajaanin ammattikorkeakoulun opiskelijaa kolmannelta vuosikursulta, matkailun koulutusohjelmasta Tiia Kuisma ja liikunnanohjaajan koulutusohjelmasta Laura Karjalainen. Paltmoon järjestetty, erityisesti perheille suunnattu liikuntatapahtuma liittyi opiskelijoiden opinnäytetyöhön, jossa perheliikunta ja tapahtumajärjestäminen ovat keskeisiä asioita.

Kun aloimme pohtimaan alkusyksyllä opinnäytetyön aiheita, molempien mielestä toiminnallinen opinnäytetyö oli mieleinen tapa osoittaa omaa ammattitaitoa ja osaamista ja idea tapahtuman järjestämisestä syntyi. Olemme kavereita ja sovimme muinoin, että tekisimme yhdessä opinnäytetyön, kun työskentely yhdessä toimii hyvin. Mielestämme mielenkiintoinen seikka työssämme on se, että olemme eri alojen opiskelijoita, pystymme siis tuomaan opinnäytetyöhön erilaisia näkökulmia ja monipuolisuutta. Toiminnallisena opinnäytetyönä, tavoittelemme käytännön toiminnan kehittämistä ammatillisessa kentässä, sekä ohjeistamista ja järjestämistä. Miksi Paltamo tapahtuman kohteena? No koska Tiia on Paltamosta kotoisin ja Laurakin tuntee ja pitää Paltamosta, hänen isovanhempansa ovat paltmolaisia. Tällä tapahtumalla erityisesti toivoimme luovamme jotain uusia tulolähtöjä pienelle, mutta elävälle Paltamon kunnan tapahtumavuoteen, jossa talvikausi on hieman hiljaisempi tapahtumien suhteen. Lisäksi

Joukkueet, Hilma-maskottinorsu, sekä järjestävä Tiia Kuisma alhaalla vas. ja Laura Karjalainen alhaalla oik.

perheliikunnan ja liikkumisen merkitystä mielestämme on tarpeen korostaa tänä aikana, kun erilaiset älypuhelimet- ja laitteet ovat ihmisten jatkuvassa käytössä, joita ihminen ei voi jättää.

Kertoessamme ideoistamme toimeksiantajallemme Paltamon kunnan sivistyspalveluiden johtajalle Paavo Nuortimolle, hän oli samaa mieltä, että kunnassa kaivattaisiin uudenlaisia, erityisesti liikunnasta kannustavia tapahtumia enemmän. Hänkin totesi, että talvikausi on huomattavasti hiljaisempaa aikaa Paltamossa tapahtumien osalta, joten tilaa tapahtumalle olisi. Paltamon kunta lähtikin mukaan tukemaan ja järjestämään tapahtumaa ja meille annettiin vapaudet suunnitella ja toteuttaa tapahtumaa yhdessä Paltamon nuorisotoimen kanssa. Vesa Kinnunen Paltamon nuorisotoimen ohjaaja, sekä paltmolaisista aktiiviuorista koostunut pieni suunnitteluryhmä olivatkin korvaamaton apu

ja yhteistyökumppaneita tapahtuman suunnittelussa ja tekemisessä.

Ideoista lopulta umpihankijalkapallo turnajaismaisesti pelatun lukkiutui tapahtumamme pääajaksi ja lisäksi halusimme samaan yhteyteen oheistoimintaa ja avoimien ovien päivät Paltamon nuorisotilaan Paukkulaan. Tapahtumaa emme halunneet liiaksi rajata, jotta se tarjoaisi viriä ja mahdollisimman monelle, siksi sarjoja on kaksi, pernesarja ja sekasarja, jotta vanhemmatkin ihmiset pystyivät osallistumaan turnajaisiin, vaikka pääpaino oli perheliikunnan edistämiseksi. Aikaa meillä oli tapahtuman suunnittelusta toteuttamiseen noin parin kuukauden verran ja saimmekin pistää markkinoinnin nopeasti tulille. Olemme esimerkiksi hyvin kiitollisia siitä, että Korpien koululla oppilaitteiden tiedottaminen kävi kätevästi rehtorin, opettajien ja oppilaiden kautta eri muodoissa. Kävimme lisäksi pari kertaa vieraillessa koululla ja markkinointivierailuista jäi positiivinen tunnelma.

Tapahtumaan saimme Sannan tallin järjestämään talutusratsastusta Ykä-hevosella ja perinteisiä pihapelejä suunnitelimme järjestettäväksi kävijöille Paukkulan pihalle. Pelikentän viereen tuli myös toinen kenttä, johon muut kuin kilpailevat joukkueet saivat mennä potkimaan palloa ja tapahtuman aikana kentällä olikin koko ajan porukkaa pelaamassa, vanhempia lastensa kanssa. Puffetti hoisi tapahtumassa nälän kuriin ja EA-ryhmä piti turvallisuudesta huolta.

Tapahtumapäivään emme saaneet osallistujia niin kuin olisimme toivoneet ja annetun palautteenkin perusteella, ehkä ajankohta oli huono, sillä monet perheet lähtevät esimerkiksi reisuun pidempien pyhien aikana. Vaikka ihmisiä olikin paikalla vähänlaisesti, tunnelma oli todella hyvä. Umpihankijalkapalloa pelanneet joukkueet kuuluivat sekasarjaan, eli perheitä ei valittavasti turnauksentälle saatu,

Kirjapaino Kytä.

mutta katsojissa ja muussa toiminnassa näkyi perheitä. Erät kestivät viisitoista minuuttia ja erä oli kolme. Mustiin pelasuoihin pukeutunut joukkue Club209&Prospects voitti ensimmäisen erän 2-1, toisen erän voitti pelastusliiveihin pukeutunut joukkue Pakko keltua lukemin 0-2 ja viimeisen erän voitti Club209&Prospects 2-1, jonka myötä kyseinen joukkue vei voiton tuloksin 2-1. Parhaan peli-asun palkinnon sai Pakko keltua joukkue ja AnuLiisa Honkanen Pakko keltua -joukkueesta palkittiin tsemppaavana ja energisenä pelaajana vielä erikseen. Molemmilla joukkueilla oli positiivinen ja hyvä pelihetki!

Kiitämme Paltamon kuntaa hyvästä yhteistyöstä, tuesta ja kiinnostuksesta tapahtumaamme kohtaan, lisäksi kiitämme yhteistyöstä ja tuesta Paltamon nuorisotoimea ja aktiiviuoria, palkintojen ja puffetin osalta K-Market Tervatoria, Sannan tallilta Sanna ja Ykä-hevosta, Korpien koulua, SPR Kajaanin osastoa, Auli Erosta ja Paltamon

Kirjapaino Kytä. Kaikki tapahtuman tuotto puffetin ja talutusratsastuksen myynnistä meni nuorisotyön hyväksi ja toivottavasti Vesa ja nuoret keksivät rahoilla jotain yhteishyvää Paukkulaan.

Tapahtuma oli meidän järjestettävänä kertaluonteinen ja meille jäi äärimmäisen positiivinen mieli päivästä ja järjestelyt menivät kaikkiaan loppuunsa paremmin kuin hyvin! Toivomme rohkeavamme paltmolaisia vastaanlaisten tapahtumien järjestämiseen, sillä sijaa on erityisesti liikunnallisille tapahtumille enemmän kunnassa ja liikunnan antaman ilon ja hyödyn määrä on valtava. Kiitoksia, että saimme olla osallisia tällaisessa ja koskea tapahtumien järjestämisen kaikkine vaiheineen ja kinkkinäkin tilanteineen. Tästä nyt raporttia ja kirjallista osuutta tekemään, valmistua pitäisi sitten joulukuussa 2016.

Hyvää kevään jatkoa kuntalaisille,

Tiia Kuisma ja Laura Karjalainen Kuvat Tiia Kuisma

Ykän faniklubi oli heti paikalla.

Ykä jaksoi kantaa myös Hilma-norsun.

Puffetti.

LIITE 2 Paltamon Pääsiäispalloturnajaisten diplomi

DIPLOMI

Tämä diplomi on myönnetty henkilölle

---

joka on osoittanut innostusta ja aktiivisuutta hyvän mielen urheilemiseen osallistumalla Paltamon pääsiäispalloturnajaisiin lauantaina 26.3.2016

Pallo tuli potkituksi, hyvä mieli voitetuksi, porukan iloinen ryhmähenki, tästä turnajaisista henki, huumoria ja hupia, se on tärkeää urheillessa!

Paltamossa 26.3.2016

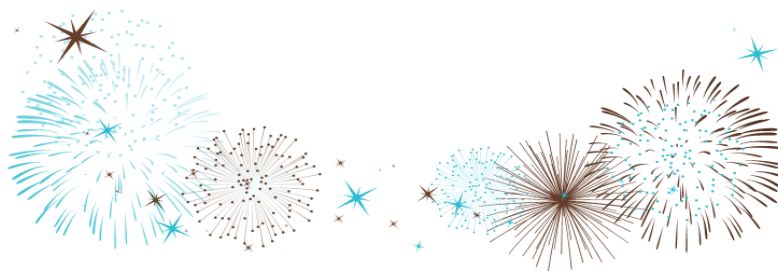
Laura Karjalainen, tapahtumavastaava, liikunnanohjaaja-opiskelija KAMK

Tiia Kuisma, tapahtumavastaava, matkailualan opiskelija KAMK

Vesa Kinnunen, tapahtumavastaava, Paltamon nuoriso-ohjaaja

LIITE 3 Tapahtuman palautelomake

PALTAMON PÄÄSIÄISPALLOTURNAJAISSET 26.3.2016

PALAUTEKYSELY

1. MITEN MIELESTÄSI PALTAMOSSA TUETAAN TÄLLÄ HETKELLÄ LIIKKUMISEEN JA URHEILUUN LIITTYVIÄ TARPEITA?
2. KOETKO PERHELIIKUNNAN TÄRKEÄKSI? MIKSI?
3. TARVITSISIKO PALTAMON KUNTA MIELESTÄSI ENEMMÄN TIETOA PERHELIIKUNNASTA JA SEN MENETELMISTÄ? MITEN PERHELIIKUNTA VOISI KUNNASSA PARANTAA JA INNOKKUUTTA LIIKUNTAAN LISÄTÄ?
4. MILLAISIIIN LIIKUNNALLISIIN TAPAHTUMIIN SINÄ MIELELLÄSI OSALLISTUISIT?
5. KOETKO TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMISEN (ERITYISESTI LIIKUNTA-TAPAHTUMIEN JÄRJESTÄMISEN) TARPEELLISEKSI PALTAMON KUNNASSA?
6. MIKÄ TEKI PÄÄSIÄISPALLOTURNAJAISTAPAHTUMASTA HYVÄN?
7. MITÄ KEHITETTÄVÄÄ TAPAHTUMASSA OLISI?
8. VAPAA SANA ☺

Kysymys/arvioitava	Arvioi arvosanalla 1-5
Minkä arvosanan antaisit tapahtumalle?	
Kuinka arvioisit tapahtumapäivän organisointia ja käytännöllisyyttä?	
Kuinka hyvin tapahtuma täytti odotukseni?	
Kuinka hyvin tapahtuma oli kohdistettu minulle ja seurueelleni?	
Kuinka hyvin tapahtuman järjestävät ottivat minut ja seurueeni huomioon?	

LIITE 4 Paltamon kuntatiedote 2 maaliskuu 2016

Hiekkakentällä
Paltamossa
26.3. klo 11>>

Pääsiäis- palloturnaus

Jalkapalloa turnausmuotoisesti koko perheen voimin. Paikkana Paltamon kirkonkylän hiekkakenttä (Lampitie 2) 26.3.2016 klo 11 alkaen. Pelin lomassa oheisohjelmaa, puffetti ja nuorisotilan avoimet ovet

Perhesarja

Perheet (5-10 hlöä / joukkue),
voi olla 2 perheen yhdistelmä

Sekasarja

Vapaasti muodostettu porukka,
(5-10 hlöä / joukkue)

SUUNNITELKAA
JOUKKUEELLENNE
YHTENÄINEN PELIASUSTE!

ILMOITTAUTUMINEN
20.3. MENNESSÄ:
laurakarjalainen1@kamk.fi
- JOUKKUEEN NIMI
- SARJA & HLÖMÄÄRÄ)

Lue lisää Facebookista:
Paltamon pääsiäispalloturnaus

YHTEISTYÖSSÄ:

KAJAANIN AMMATTIKORKEAKOULU, PALTAMON KUNTA, PALTAMON NUORISOTOIMI,
K-MARKET TERVATORI & PALTAMON KIRJAPAINO

LIITE 5 Ryhmäkuva joukkueista ja järjestäjistä

